

Kaupunginhallituksen vastaukset valtuutettujen tekemiin talousarvioaloitteisiin

Kvsto 14.11.2018

Kaupunginhallituksen ehdotus

Asia	Sivu
Valtuutettu Jape Lovénin ja 8 muun talousarvioaloite Vuosaaren venesataman uuden yleissuunnitelman toteuttamiseksi	1
Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 18 muun valtuutetun talousarvioaloite yli 75-vuotiaiden matkalipun voimassaoloajan pidentämisestä	6
Valtuutettu Thomas Wahlgrenin ja 9 muun talousarvioaloite valinnanvapauden Helsingistä	12
Valtuutettu Kauko Koskinen ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloite sorateiden kunnostamisesta ja asfaltoinnista	16
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja 20 muun valtuutetun talousarvioaloite Sibeliuksen puiston kunnostussuunnitelmasta	20
Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 23 muun valtuutetun talousarvioaloite NYT-liikunnan jatkon turvaamiseksi	24
Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloite kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi	30
Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 26 muun valtuutetun talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi	34
Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 2 muun valtuutetun talousarvioaloite Ylä-Malmin torin suihkulähteen saneeraamisesta	38
Valtuutettu Ville Jalovaaran ja 10 muun talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä kouluille jalkautuviin lyhytinterventiopalveluihin lapsille ja nuorille	40
Valtuutettu Petra Malinin ja 20 muun valtuutetun talousarvioaloite naisvaltaisten alojen palkkatason nostamisesta	45
Valtuutettu Maria Ohisalon ja 24 muun talousarvioaloite asumisneuvonnan vahvistamisesta ja häätöjen ehkäisystä	47

Valtuutettu Katju Aron ja 27 muun talousarvioaloite tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi	52
Valtuutettu Pilvi Torstin ja 13 muun valtuutetun talousarvioaloite lähipäiväkotiperiaatteen käyttöön ottamisesta Helsingissä 2019	60
Valtuutettu Eveliina Heinäluoman ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloite Myllypuron metrokorttelin kehittämisen suunnittelun käynnistämisestä	63
Valtuutettu Eveliina Heinäluoman ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloite toisen asteen opiskelijoille maksuttomista opiskelun välineistä	68

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Valtuutettu Jape Lovénin ja 8 muun talousarvioaloite Vuosaaren venesataman uuden yleissuunnitelman toteuttamiseksi

HEL 2017-004748 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Kaupunginvaltuusto on linjannut seuraavaa koskien Vuosaaren venesatamaa: Kaupungin-valtuusto vaatii toimijoiden kanssa yhteistyössä selvitettäväksi seuraavat yksityiskohdat nykyisen yleissuunnitelman toteuttamisen yhteydessä: tankkausaseman sijainti ja kunnallistekniikka myös venelaiturin päässä olevalle tontille/tonteille.

Me valtuutetut haluamme tehdä lisäyksen vuoden 2018 talousarvioon, jotta Vuosaaren vene-sataman uusi yleissuunnitelma saadaan toteutetuksi, kuten valtuusto on linjannut, mahdollisimman pian.”

Aloitteesta on saatu 21.8.2018 kaupunkiympäristölautakunnan lausunto sekä 28.8.2018 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto.

Kaupunginhallitus toteaa viitaten kaupunkiympäristölautakunnalta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta saatuihin lausuntoihin, että kaupunginvaltuusto hyväksyi Vuosaarenlahden venesataman asemakaavan syksyllä 2009. Venesataman yleissuunnitelman tarkistaminen uuden asemakaavan mukaiseksi käynnistyi vuonna 2015 ja tarkistettu yleissuunnitelma valmistui syksyllä 2016. Yleissuunnitelman päivittämisen yhteydessä on aiemmin koottujen lähtötietojen lisäksi kuultu myös alueen toimijoiden tarpeita suunnittelun pohjaksi. Vuosaaren venesataman yleissuunnitelman päivityssuunnittelussa on noudatettu voimassa olevan asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä ja polttoaineidenjakeluasema on sijoitettu aallonmurtajan kärkeen asemakaavassa ositetulle aseman paikalle ja rakennusalueelle. Jakeluaseman paikka venesataman sisääntulon suulla on optimaalinen venesataman käytettävyyden ja turvallisuuden kannalta. Polttoaineen jakeluasema ei palvele ainoastaan Vuosaaren venesataman veneilijöitä, vaan myös viereisten venesatamien ja ohikulkevan veneliikenteen tarpeita.

Vuosaarenlahden venesataman rakentaminen on vielä kesken ja vaatii muun muassa lisätäyttöjä, joita toteutetaan sitä mukaan, kun soveltuvia täyttömassoja on kohtuullisin kustannuksin saatavilla. Sataman rakentamisen loppuun saattaminen edellyttää myös eri alueiden rakentamisen yhteydessä tehtävää toteutus- ja rakennesuunnittelua, joiden käynnistäminen on tarkoituksenmukaista rakentamisen tullessa ajankohtaiseksi. Sataman jatkosuunnittelussa suunnitellaan myös alueella

tarvittavan kunnallistekniikan toteuttaminen. Päivitetyn yleissuunnitelman mukaan laaditussa kustannusarviossa venesataman rakentamisen loppuun saattamisen kustannukset ovat 5 806 000 euroa.

Valmistelussa olevassa Helsingin Merellisessä strategiassa eräänä tärkeänä tavoitteena on merellisen saavutettavuuden ja vesiliikenteen kehittäminen. Tämä tarkoittaa useita erityyppisiä ratkaisuja pienvenesatamista kaupallisen vesiliikenteen kehittämiseen. Veneilypaikkojen tarpeen lisääntyessä ja rantojen rakentamisen myötä kaupungin venepaikkojen määrä ei riittäne tulevaisuudessa. Kaupunki on varautunut tähän kasvuun kaavoittamalla muun muassa Vuosaaren venesataman.

Venesatamien rantarakenteiden ja venelaitureiden rakentamiseen tarkoitetut määrärahat sisältyvät talousarvio kohtaan 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi. Vuosaarenlahden venesataman loppuun saattaminen ei sisälly liikuntapaikkojen ja ulkoalueiden investointiohjelmaan, joka määrittää seuraavien vuosien liikuntarakentamishankkeet. Hankkeen nopea toteuttaminen ei ole mahdollista karsimatta rahoitusta muilta olemassa olevilta hankkeilta tai nostamatta liikuntapaikkarakentamiseen käytettäviä investointimäärärahoja. Vuosaaren venesataman rakentamisen loppuun saattaminen edellyttää lisäksi, että saatavilla on kohtuullisin kustannuksin riittävästi meritäyttöihin soveltuvia täyttömassoja.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.08.2018 § 154](#)

HEL 2017-004748 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Ensimmäisen kerran Vuosaarenlahden venesatama esiintyy 1990-luvun lopulla laaditussa ja tammikuussa 2002 vahvistetussa Vuosaaren sataman ja sen ympäristön asemakaavassa. Tämän asemakaavan pohjalta aloitettiin Vuosaaren venesataman suunnittelu ja suunnitelmat valmistuivat alkuvuodesta 2004 ja venesataman rakentaminen aloitettiin saman vuoden aikana. Venesataman suunnitelmia tarkistettiin rakentamisen aikana ja tarkistettut suunnitelmat sekä päivitetty yleissuunnitelma valmistuivat 18.1.2008.

Venesataman ja sen viereisten alueiden asemakaavan tarkistus ja muutostyö käynnistyi loppuvuodesta 2008 ja alueen uusi asemakaava tuli lainvoimaiseksi lokakuussa 2009. Tässä asemakaavassa Ruusu Niemessä sijaitsevan entisen telakan huvilan alue on merkitty liikera kennusten korttelialueeksi, jossa huvilarakennuksella on suojelumerkin tä sekä pieni lisärakennusoikeus. Aallonmurtajalle johtava ajoyhteys on muutettu kaduksi ja kadun itäpuoliset reunaosat sataman korttelialueiksi, jonne saa sijoittaa satamaa ja venesatamaa palvelevia toimintoja ja telakointia. Muu Vuosaarenlahden venesataman alue on asemakaavassa venesatama-alueita, jossa on venesataman osa-alueiden käyttöä tarkentavia ja sääteleviä merkintöjä ja määräyksiä. Venesatamaksi merkityllä alueella ei ole tontteja, mutta venesatamaan on osoitettu rakennusalat neljälle rakennukselle, mm. polttoaineen jakeluaseman paikka aallonmurtajan kärkeen. Asemakaava mahdollistaa myös lisätyttöjen tekemisen sekä venesatama-alueelle, että sataman korttelialueelle.

Venesataman yleissuunnitelman tarkistaminen uuden asemakaavan mukaiseksi käynnistyi vuonna 2015 ja tarkistettu yleissuunnitelma valmistui syksyllä 2016. Yleissuunnitelman muutos- ja päivitystyö prosessin osana alueen toimijoille järjestettiin käyttötarpeiden ja toiveiden kartoittamiseksi keskustelu- ja käyttäjätilaisuus 5.2.2016 entisen liikuntaviraston tiloissa. Tilaisuuteen osallistui mm. viranomaisia, yhteisöjä ja yrittäjiä, joilla nyt on yritystoimintaa venesatama-alueella. Läsnä olleiden tahojen tila-, laiture- nosto- ym. tarpeet kartoitettiin ja koottiin yhteen suunnittelussa huomioitavaksi aiemmin koottujen lähtötietojen lisäksi. Lisäksi kaikille alueen toimijoille varattiin mahdollisuus tarkennuksien ja lisätietojen toimittamiseen myöhemmin sähköpostin välityksellä.

Vuosaaren venesataman yleissuunnitelman päivityssuunnittelussa on noudatettu voimassa olevan asemakaavan merkintöjä ja määräyksiä ja polttoaineidenjakeluasema on sijoitettu aallonmurtajan kärkeen asemakaavassa ositetulle aseman paikalle ja rakennusalalle.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan asemakaavassa osoitettu ja yleissuunnitelmaan sijoitettu polttoaineen jakeluaseman aseman paikka venesataman sisään tulon suulla on optimaalinen venesataman käytet-

tävyyden ja turvallisuuden kannalta. Polttoaineen jakeluasema ei palvele ainoastaan Vuosaaren venesataman veneilijöitä, vaan myös viereisten venesatamien ja ohikulkevan veneliikenteen tarpeita. Polttoaineiden jakeluasema syytä sijoittaa siten, että sen käyttö on turvallista ja kiinnittyminen helppoa, mutta se ei lisää venesataman sisäistä liikennettä.

Vuosaarenlahden venesataman rakentaminen on vielä kesken ja vaatii mm. lisätäyttöjä, joita toteutetaan sitä mukaan, kuin soveltumia täyttömassoja on kohtuullisin kustannuksin saatavilla. Loppuun saattaminen vaatii myös sataman eri alueiden rakentamisen yhteydessä tehtäviä toteutus- ja rakennesuunnitteluasuunnittelua. Jatkosuunnittelun yhteydessä selvitetään myös alueella tarvittavan kunnallistekniikan toteuttaminen. Tämä koskee myös polttoaineiden jakeluasemaa sekä muita rakennuksia ja rakenteita suunnittelun edetessä sekä rakentamisen tullessa ajankohtaiseksi. Päivitetyyn yleissuunnitelman mukaan laaditussa kustannusarviossa venesataman rakentamisen loppuun saattamisen kustannukset ovat 5 806 000 euroa.

Vuosaarenlahden venesataman loppuun saattaminen ei ole tämänhetkisessä liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelmassa, joka määrittää seuraavien vuosien liikuntarakentamishankkeet. Hankkeen nopea toteuttaminen ei ole mahdollista karsimatta rahoitusta muilta olemassa olevilta hankkeilta tai nostamatta liikuntapaikkarakentamisen investointimäärärahoja. Venesataman toteuttaminen vaatii myös, että saatavilla on kohtuullisin kustannuksin riittävästi meritäyttöihin soveltuvia täyttömassoja.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 387](#)

HEL 2017-004748 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vuosaarenlahden venesataman asema-kaavan syksyllä 2009. Vuosaarenlahden venesatamaa hallinnoi kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala. Kaupunkiympäristötoimialan kaupunkitila-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

ja maisemasuunnittelupalvelu tekee suunnittelu yhteistyötä liikuntapalveluiden kanssa.

Liikuntapalvelut rakentaa ja kehittää venesatamaa nykyisen asemakaavan ja päivitetyn yleissuunnitelman mukaisesti. Vuosaaren venesataman tarkistettu yleissuunnitelma valmistui 2016.

Vuosaarenlahden venesataman rakentaminen on kesken, ja loppuunsaattaminen vaatii toteutus- ja rakennesuunnittelua. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala arvioi, että venesataman rakentamisen loppuun saattamisen kustannukset ovat noin 5,8 miljoonaa euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala esittää vuosittain omat investointitarpeensa kaupunkiympäristön toimialalle. Vuosaarenlahden venesataman rakentaminen ei ole tällä hetkellä liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelmassa muun muassa mittavien rakentamiskustannusten vuoksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

Talousarvioaloite Vuosaaren venesataman uuden yleissuunnitelman toteuttamiseksi

Kaupunginvaltuusto on linjannut seuraavaa koskien Vuosaaren venesatamaa: Kaupunginvaltuusto vaatii toimijoiden kanssa yhteistyössä selvitettäväksi seuraavat yksityiskohdat nykyisen yleissuunnitelman toteuttamisen yhteydessä: tankkausaseman sijainti ja kunnallistekniikka myös venelaiturin päässä olevalle tontille/tonteille.

Me valtuutetut haluamme tehdä lisäyksen vuoden 2018 talousarvioon, jotta Vuosaaren venesataman uusi yleissuunnitelma saadaan toteutetuksi, kuten valtuusto on linjannut, mahdollisimman pian.

Helsingissä 19.04.2017

Lovén Jape (1 + 8)

Loukoila Eija

Raittinen Timo

Järvinen Jukka

Toijonen Karita

Chydenius Jussi

Hyttinen Nuutti

Hakanen Yrjö

Nyholm Henrik

Valtuutettu Arja Karhuvaaran ja 18 muun valtuutetun talousarvio-aloite yli 75-vuotiaiden matkalipun voimassaoloajan pidentämisestä

HEL 2017-006088 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Me valtuutetut esitämme, että yli 75-vuotiaiden joukkoliikennelipun voimassaoloaikaa pidennetään nykyisestä 1h 10 min:sta 3 tuntiin. Tämä muutos mahdollistaisi myös virkistystoimintaan osallistumisen ja asiain hoitamisen yhden matkan maksamisella ja kannustaisi osallistumaan kodin ulkopuoliseen elämään.”

Aloitteesta on saatu 11.9.2018 sosiaali- ja terveyslautakunnan ja 28.8.2018 kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot sekä 29.8.2018 Helsingin seudun liikenne (HSL) –kuntayhtymän lausunto.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että ikäihmisten mahdollisuudet liikkua kodin ulkopuolella ja elää toimintakykyistä ja kokemusrikasta elämää nousevat esille myös Helsingin kaupunkistrategian pohjalta laadittavan liikkumisohjelman yhteydessä. Ohjelman valmistelussa huomioidaan muun muassa ikäänntyneiden arkiliikkumisen ja toimintakyvyn tukeminen sekä erityistä tukea tarvitsevat kaupunkilaiset.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunnon mukaan myös stadin ikäohjelman tavoitteena on tukea iäkkäiden toimintakykyä niin, että kotona asuminen on mahdollista. Julkisten liikennevälineiden käytön tukeminen antaa iäkkäille mahdollisuuksia liikkua kodin ulkopuolella ja tukee näin toimintakykyä.

HSL:n mukaan nykyisen tariffin ja vuoden 2019 alussa käyttöön otettavan uuden vyöhyketariffin alennukset perustuvat lippujen hintoihin voimassaoloaikojen pidentämisen sijaan. Tällä hetkellä HSL:n seutulippualueella vakituisesti asuvat eläkeläiset voivat saada alennus- tai vapaalippuja, jos he kuuluvat johonkin seuraavista ryhmistä:

- Eläkeläinen, jolle on myönnetty Kelan maksama takuueläke tai vähennetty kansaneläke. Takuueläkkeen saajan alennus on 50 % (alennusryhmä 2) aikuisten lipun hinnasta ja vähennetyn kansaneläkkeen saajalla 25 % (alennusryhmä 1).
- Invalidi, jolla on liikuntakykyä heikentävä pysyvä vamma tai sairaus, jonka haitta-aste on vähintään 55 %. Alennus on nyt 25 % aikuisen lipun hinnasta.

- Näkövammaisen (haitta-aste vähintään 50 %), sotainvalidi tai rintamaveteraani on oikeutettu vapaalippuun.

Vuoden 2019 alussa voimaan tulevaan uuteen lippu- ja informaatiojärjestelmään toteutetaan 70 vuotta täyttäneille senioreille, jotka eivät kuulu mihinkään alennusryhmään, klo 9-14 myytävä päiväarvolippu, jonka alennus on 50 %. Päiväarvolipun kokonaiskustannusvaikutuksen on arvioitu olevan HSL-alueen kunnille yhteensä noin 3,4 milj. euroa. Samalla Helsingin sisäinen 60 minuutin vaihto aika kasvaa 80 minuutiksi uuden vyöhykejärjestelyn (jatkossa AB-vyöhyke) myötä. Lisäksi HSL:n alennusprosentti kansaneläkettä ja työeläkettä saaville eläkeläisille samoin kuin invalideille yhdenmukaistetaan 50 %:iin.

HSL ei pidä perusteltuna muuttaa samojen lipputuotteiden voimassaoloaikoja erilaisiksi eri kohderyhmille. Käytännössä tämä olisi myös hankala toteuttaa lippujen hallintajärjestelmässä sekä viestinnällisesti haastavaa.

HSL kannustaa ikäihmisiä käyttämään säännöllisesti joukkoliikennettä ja siirtymään kertalipusta kausilippujen käyttäjiksi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 11.09.2018 § 221](#)

HEL 2017-006088 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Arja Karuvaaran ym talousarvioaloitteesta koskien ehdotusta yli 75-vuotiaiden joukkoliikennelipun voimassaoloajan pidentämisestä kolmeen tuntiin:

"Ikäihmisten mahdollisuuksia liikkua kodin ulkopuolella ja elää toimintakykyistä ja kokemusrikasta elämää tuetaan Helsingin kaupunkistrategiaan kirjatun liikkumisohjelman yhteydessä. Liikkumisohjelma on yksi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kärkihankkeista. Ohjelman valmistelussa huomioidaan muun muassa ikääntyneiden arkiliikkumisen ja toimintakyvyn tukeminen sekä erityistä tukea tarvitsevat kaupunkilaiset.

Myös stadin ikäohjelman tavoitteena on tukea iäkkäiden toimintakykyä niin, että kotona asuminen on mahdollista. Julkisten liikennevälineiden käytön tukeminen antaa iäkkäille mahdollisuuksia liikkua kodin ulkopuolella ja tukee näin toimintakykyä. HSL-lipun voimassaoloajan pidentäminen ehdotettuun kolmeen tuntiin lisäisi ikääntyneiden taloudellisia mahdollisuuksia osallistua muun muassa vanhusten palvelukeskusten harraste-, kulttuuri- ja liikuntaryhmiin, kiireettömään ruokailuun palvelukeskuksessa ja muihin asiointikäynteihin esimerkiksi terveyskeskuksessa.

Joukkoliikennettä ja sen lippujärjestelmää hallinnoi pääkaupunkiseudulla Helsingin seudun liikenne (HSL). Ikäihmisten joukkoliikennelipun voimassaoloajan pidentämisen mahdollisuus nykyisessä lippujärjestelmässä ja ehdotuksen vaikutukset joukkoliikennemaksuihin tulee arvioida Helsingin seudun liikenteessä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että Helsinki pyrkii eri keinoin, mm. joukkoliikennelipun voimassaolon pidentämisellä, edistämään ikääntyvien kaupunkilaisten liikkumismahdollisuuksia.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian mukaan kaikkein haavoittuvimpien ikäryhmien tarpeisiin ja palveluihin kiinnitetään erityistä huomioita. Ehdotettu HSL-lipun voimassaoloajan pidennys tukisi ikääntyneiden taloudellisia mahdollisuuksia aktiiviseen osallisuuteen, toimintakyvyn ylläpitoon sekä kokemusrikkaaseen ja laadukkaaseen elämään."

Käsittely

[11.09.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen](#)

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Seija Muurinen: Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että Helsinki pyrkii eri keinoin, mm. joukkoliiken-

11.10.2018

Asia

nelipun voimassaolon pidentämisellä, edistämään ikääntyvien kaupunkilaisten liikkumismahdollisuuksia."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Vastaehdotus 2:

Jäsen Sakari Männikkö: Lisätään lautakunnan päätökseksi: Samalla sosiaali- ja terveyslautakunta kehottaa harkitsemaan joukkoliikenneliipun voimassaoloajan pidentämistä kuuteen tuntiin. Tällä mahdollistetaan paremmin yli 75-vuotiaiden kiireetön omatoiminen asiointi.

Vastaehdotus 2 raukesi kannattamattomana.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Seija Muurinen): Lisätään lausunnon viimeiseksi kappaleeksi ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Sosiaali- ja terveyslautakunta edellyttää, että Helsinki pyrkii eri keinoin, mm. joukkoliikenneliipun voimassaolon pidentämisellä, edistämään ikääntyvien kaupunkilaisten liikkumismahdollisuuksia."

Jaa-äännet: 1

Ahto Apajalahti

Ei-äännet: 12

Heidi Ahola, Cecilia Ehrnrooth, Sandra Hagman, Sami Heistaro, Kati Juva, Seija Muurinen, Sakari Männikkö, Sanna-Mari Oranen, Matias Pajula, Karita Toijonen, Tuomas Tuure, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Seija Muurisen vastaehdotuksen äänin 12 - 1.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.08.2018 § 153](#)

HEL 2017-006088 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Ikäihmisten mahdollisuuksia liikkua kodin ulkopuolella ja elää toimintakykyistä ja kokemusrikasta elämää tuetaan kaupunkistrategiaan kirjattun liikkumisohjelman yhteydessä. Liikkuminen ylläpitää ja parantaa erityisesti vanhenevan väestön terveyttä ja toimintakykyisyyttä. Liikkuminen mielekkäässä sosiaalisessa ympäristössä vähentää syrjäytymistä ja yksinäisyyttä. Liikkumisen ja toiminnan mahdollistaminen lisää itsemääräämisoikeuden toteutumista ja omatoimisuuden mahdollisuuksia.

Liikkumisen lisäämiselle on vankat inhimilliset, kansanterveydelliset ja -taloudelliset perusteet. Yhteiskunnallisen kehityksen myötä elämäntyyli ja -tavat ovat kehittyneet suuntaan, jonka seurauksena fyysisen aktiivisuuden määrä on vähentynyt keskimäärin kaikilla ikä- ja väestöryhmillä. Suomalaiset viettävät kolme neljäsosaa valveaoloajastaan liikkumatta, ja valtaosan tästä paikallaan istuen. Vain noin 10–40 prosenttia eri-ikäisistä liikkuu terveystieteiden suositusten mukaisesti. Ikäihmisten osalta fyysisen kokonaisaktiivisuuden määrästä ei ole ajantasaista tietoa.

Liikkumisohjelman valmistelun yhteydessä on tunnistettu, että nykyisten liikuntaa ja liikkumista tukevien palveluiden ulkopuolelle jäävät usein ne, jotka hyötyisivät liikunnasta eniten, kuten vaikeavammaiset ja toimintakyvyltään heikkokuntoisimmat ikääntyneet sekä henkilöt, joiden toimintakyky on heikentynyt mielenterveyssyistä. Iän myötä monet elimistön toiminnot vähitellen heikkenevät ja huonon terveyden kokemukset yleistyvät. Kaatumiset ovat yleisiä iäkkäässä väestössä ja heikkokuntoisimmista joka toinen kaatuu vuosittain. Helsingin tietokeskuksen tutkimuksen mukaan hieman yli 25 % yli 75-vuotiaista helsinkiläisistä ei kykene kävelemään puolta kilometriä. Ikäihmisten liikkumisessa kotinsa ulkopuolella korostuvatkin esteettömyys, turvallisuus, sosiaalinen tuki ja helposti saavutettavat levähdyspaikat ja palvelut.

Liikkumisohjelmassa tarkoituksena on selkeyttää eri toimijoiden rooleja ja toimintaa ikäihmisten liikkumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi, tehostaa viestintää ja vaikuttaa ikäihmisten palveluiden saavutettavuuteen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että ehdotus parantaisi ikääntyneiden helsinkiläisten liikkumisen edellytyksiä. Lautakunta pitää tärkeänä tehostaa kaikkia käytettävissä olevia keinoja ikäihmisten liikkumisen edistämiseksi ja palveluiden saavutettavuuden helpottamiseksi.

11.10.2018

Asia

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Minna Paajanen, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 21161
minna.paajanen(a)hel.fi

Arja Karhuvaaara

Kaup. valtuutettu KOK

Kj/KP/Taso 1(2)

17.5.2017

~~19.4.2017~~

TALOUSARVIOALOITE vuosi 2018

Tulevassa hallinto ja sote- uudistuksessa

kunnille jää hyvinvointiin ja terveyden edistämisen keltainen.

Osa kansalaisen hyvinvointia on osallisuuden kokemus ja mahdollisuus sosiaalisiin kontakteihin sekä omatoimiseen asointensa luotavuus-
kyky liikkuu kodin ulkopuolella mahdollistaa myös palvelujen saavutettavuuden.

Joukkoliikenteen näyttäminen on oltava kaikille kansalaisille mahdollista myös taloudellisesti.

Tämän takia me valtuutetut ehdotamme, että yli 75-vuotaiden joukkoliikenne lipun voimassaoloaikaa pidennetään nykyisestä 1h 10min:sta 3 tuntiin.

Tämä muutos mahdollistaisi

myös virkistystoimintaa
osallistumiseen ja asiain hoitamisen
yhtenä matkan maksamisella
ja kannustain osallistumaan
kotiin ulkopuoliseen elämään.

1+18

Aija Karhuvaara
Aija Karhuvaara

~~Soidin~~
~~Aina Karhuvaara~~
~~Heimo Karhuvaara~~

~~Rene Hurst~~
Wina Hurst
Matti J
Matti J
Matti J

Teemu
Tuomo Valkonen
Matti
Geetha Wilk

Kaarlo

Tehla Tuusanen
Ch. Jee

Janne Peltola
Matti J

Valtuutettu Thomas Wahlgrenin ja 9 muun talousarvioaloite valinnanvapauden Helsingistä

HEL 2018-002600 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki ryhtyy edistämään kaupunkilaisten valinnanvapautta tilaamalla kansainjärjestöiltä joka kotiin jaettavan oppaan siitä, miten kaupunkilaiset voivat sosiaali- ja terveydenhuollossa mahdollisen maakunta- ja sote-uudistuksen jälkeen vapaasti valita haluavatko he käyttää veroparatiisiyhtiön palveluja vai yhtiön palveluja, jolla ei ole yhteyttä veroparatiiseihin. Aloitteessa ehdotetaan, että oppaan teettämiseen ja jakeluun varataan vuoden 2019 talousarviossa 400 000 euroa.

Kaupunginhallitus toteaa pohjautuen sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon, että mikäli hallituksen esitys laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa hyväksytään eduskunnassa, sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu siirtyy maakunnille ja ohjeistaminen valinnanvapauden käyttöön liittyvissä asioissa on maakunnan tehtävä. Helsingin kaupungilla ei ole tämän jälkeen roolia kuntalaisten ohjeistamisessa koskien sosiaali- ja terveystalouden palvelutuottajien valitsemista ja kuntalaisten ohjeistamista. Maakunta määrittelee toimintansa osalta, miten ja millä tavoin asiakasohjaus, palvelutuottajien valvonta ja asiakkaiden neuvonta palvelutuottajien valinnassa järjestetään.

Valinnanvapauslakiehdotuksen mukaan maakunnan on huolehdittava, että asiakkaat saavat valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja ja ohjausta sekä tukea ja neuvontaa valinnanvapauden käyttämiseksi. Maakunnan tulee muun muassa ylläpitää asiakkaita varten luetteloa suoran valinnan palvelutuottajista ja asiakassetelipalvelutuottajista. Myös suoran valinnan palvelutuottajien tulisi antaa asiakkaalle ohjausta, neuvontaa ja tukea.

Lakiesityksen mukaan palvelutuottajien on annettava verotuksesta tieto muun muassa koko verotusryhmän ylimmän emoyrityksen nimi ja verotuspaikka. Julkistettavat tiedot ovat asiakkaiden hyödynnettävissä ja nämä tiedot voidaan antaa asiakkaille heidän tehdessä valintoja palvelutuottajista.

Helsingin kaupunki on mukana sosiaali- ja terveysministeriön rahoittamassa valinnanvapauspilotissa yhdessä Uudenmaan kuntien kanssa. Mikäli eduskunta hyväksyy valinnanvapauslain, Uudenmaan pilotissa luodaan ja kokeillaan erilaisia asiakasohjauksen ja asiakkaiden neu-

vonnan ratkaisuja ja rakennetaan välineet asiakkaiden neuvontaan ja tuottajien valintaan huomioiden nykyteknologia ja asiakkaiden erityistarpeet. Neuvonnan välineet voivat olla sähköisiä tai painettuun muotoon tehtyjä oppaita sekä henkilökohtaista neuvontaa. Pilotissa panostetaan asiakkaiden neuvontaan ja vertailumahdollisuuksiin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.08.2018 § 199](#)

HEL 2018-002600 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Thomas Wallgrenin ja 9 muun talousarvioaloitteesta koskien kaupunkilaisille jaettavaa valinnanvapausopasta:

"Hallituksen esitys laiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa on menossa eduskunnan hyväksyttäväksi. Mikäli 8.3.2018 annettu lakiehdotus hyväksytään, sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta maakunnille. Sosiaali- ja terveyspalvelujen palveluntuottajien valitseminen ja kuntalaisten ohjeistaminen valinnanvapauden käyttöön liittyvissä asioissa on tämän jälkeen maakunnan tehtävä, eikä Helsingin kaupungilla ole enää roolia tässä tehtävässä.

Asiakkaiden neuvonta

Valinnanvapauslakia koskevan ehdotuksen mukaan maakunnan on huolehdittava siitä, että asiakkaat saavat valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluja ja ohjausta sekä tukea ja neuvontaa valinnanvapauden käyttämiseksi. Maakunnan on muun muassa ylläpidettävä asiakkaita varten luetteloa suoran valinnan palveluntuottajista ja asiakassetelipal-

veluntuottajista. Myös suoran valinnan palveluiden tuottajan tulisi antaa asiakkaalle ohjausta, neuvontaa ja tukea. Erytystä huomiota on kiinnitettävä asiakkaisiin, jotka tarvitsevat laaja-alaisesti yhteen sovitettavia palveluja tai ovat erityisen tuen tarpeessa.

Hallituksen 8.3.2018 antaman lain esitysluonnoksen § 59 mukaan palveluntuottajien on annettava verotuksestaan tieto muun muassa koko verotusryhmän ylimmän emoyrityksen nimi ja verotuspaikka. Laissa määritellyt julkistettavat tiedot ovat näin ollen asiakkaiden hyödynnettävissä ja lainsäädännön näkökulmasta nämä tiedot voidaan antaa asiakkaille heidän tehdessä valintoja palveluntuottajista.

Maakunta määrittelee toimintansa osalta viime kädessä sen, miten ja millä tavoin asiakasohjaus, palveluntuottajien valvonta ja asiakkaiden neuvonta palveluntuottajien valinnassa käytännön tasolla järjestetään.

Valinnanvapauspilotti

Helsingin kaupunki on ilmoittautunut mukaan sosiaali- ja terveysministeriön valinnanvapauspilottin hankehakuun yhdessä muiden Uudenmaan kuntien kanssa ja saanut pilotteihin 50 milj. euroa. Pilottirahoitus on sidottu valinnanvapauslain hyväksymiseen. Mikäli eduskunta hyväksyy valinnanvapauslain, Uudellamaalla ja Helsingissä päästään ennakolta kokeilemaan uuden valinnanvapauslain mukaista toimintaa sekä rakentamaan uudenlaisia toimintatapoja.

Piloteissa luodaan ja kokeillaan erilaisia asiakasohjauksen ja asiakkaiden neuvonnan ratkaisuja. Pilotin aikana rakennetaan myös välineet asiakkaiden neuvontaan ja tuottajien valintaan huomioiden nykyteknologia sekä asiakkaiden erityistarpeet. Pilotin toteutuessa näiden välineiden rakentamiseen saadaan rahoitusta sosiaali- ja terveysministeriön myöntämän pilottirahoituksen kautta. Asiakkaiden neuvonnan välineet tulevat olemaan koko pilottialueella yhteneväiset ja välineet voivat olla esimerkiksi sähköisiä tai painettuun muotoon tehtyjä oppaita sekä henkilökohtaista neuvontaa.

Pilotissa keskeistä on varmistaa asiakkaiden todellinen valinnan mahdollisuus ja pilotissa tullaan panostamaan asiakkaiden neuvontaan sekä vertailumahdollisuuksiin. Uudenmaan valinnanvapauspilottien lähtökohtana on parhaan asiakaspolun luominen, joka tarkoittaa muun muassa sitä, että asiakkaat saavat tarvittavan avun ja tuen tuottajista valintojensa pohjaksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asiakkaan kannalta on tärkeää, että hän voi itse vaikuttaa omien palvelujensa suunnitteluun ja valintaan sekä saada tarvittavan avun ja tuen

11.10.2018

Asia

tuottajista valintojensa pohjaksi. Valinnanvapauslain toteutuessa on erityisen tärkeää rakentaa ja tarjota asiakkaalle välineet."

[14.08.2018 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Matleena Mikkonen, ostopalvelupäällikkö, puhelin: 040 667 1939
matleena.mikkonen(a)hel.fi

Valinnanvapauden Helsinki

TALOUSARVIOALOITE

Valinnanvapauden Helsinki

Vapaa ihminen voi tehdä aitoja, pakottomia valintoja. Hän ymmärtää mitä tekee ja kantaa mielellään vastuuta valinnoistaan ja niiden seurauksista itselle ja muille.

Ehdotamme, että Helsingin kaupunki ryhtyy edistämään kaupunkilaisten valinnanvapautta seuraavalla tavalla:

Kaupunki tilaa alan kansalaisjärjestöiltä joka kotiin jaettavaan oppaan siitä miten kaupunkilaiset voivat sosiaali- ja terveystaloudessa mahdollisen maakunta- ja sote-uudistuksen jälkeen vapaasti valita haluavatko he käyttää veroparatiisyhtiön palveluja vaiko mieluummin sellaisen yhtiön palveluja, jolla ei ole yhteyksiä veroparatiiseihin.

Oppaan teettämiseen ja sen jakeluun varataan kaupungin vuoden 2019 talousarviossa 400 000 euroa.

Helsingissä 28.2.2018

Helsingissä 28.02.2018

Wallgren Thomas (1 + 9)

Vuorjoki Anna

Said Ahmed Suldaan

Vepsä Sinikka

Järvinen Jukka

Ohisalo Maria

Jalovaara Ville

Stranius Leo

Kivelä Mai

Raatikainen Mika

Valtuutettu Kauko Koskinen ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloi- te sorateiden kunnostamisesta ja asfaltoinnista

HEL 2018-003214 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Me valtuutetut esitämme, että vuoden 2019 talousarvioon varataan vä-
hintään 5 miljoonaa euroa Koillis-Helsingin sorateiden kunnostamiseen
ja asfaltoimiseen. Vastaava summa on otettava jatkuvasti myös talous-
suunnitelmaan niin, että vanhat soratiet tulevat kunnostetuiksi vuoteen
2036 mennessä.”

Aloitteesta on saatu 21.8.2018 kaupunkiympäristölautakunnan lausun-
to.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja
toteaa, että Helsingissä on tällä hetkellä rakentamattomia sorakatuja
kaiken kaikkiaan 210. Niiden yhteispituus on noin 36 kilometriä. Luvuis-
sa eivät ole mukana Östersundomin liitosalueen soratiet.

Koillisen suurpiirin alueella sorakatuja kokonaispituus on noin 22 kilo-
metriä eli noin 61 % sorakatuja kokonaispituudesta. Kaikkien soraka-
tuja rakentaminen kestopäällysteisiksi kaduiksi maksaisi 2018 hintata-
solla noin 46 milj. euroa, josta koillisen suurpiirin osuus olisi noin 26
milj. euroa.

Asuntotuotantotavoitteen ja työpaikkarakentamisen edellyttämä uusien
katujen rakentaminen on lykännyt sorakatuja rakentamista. Sorakatu-
ja rakentamiseen on vuosina 2007–2018 käytetty keskimäärin 1,4
milj. euroa vuodessa. Sorakatuja rakennetaan nykyisin osana täyden-
nysrakentamiskohteita.

Vuosittain kaupungin talousarvion investointiosassa varattuja määrära-
hoja jää käyttämättä hankkeiden myöhentyessä. Kaupunginvaltuusto
on tietyin ehdoin myöntänyt edellisenä vuonna käyttämättä jääneiden
määrärahojen perusteella ylitysoikeuden seuraavan vuoden talousar-
vioon. Vuonna 2018 katuihin ja liikenneväyliin myönnettiin em. perus-
tein ylitysoikeutena noin 21 milj. euroa, jotka on kohdennettu myöhen-
tyneille hankkeille. Määrärahaa ei voida aloitteessa viitatulla tavalla
käyttää muihin hankkeisiin esim. sorakatuja rakentamiseen.

Talousarvion katumäärärahojen puitteissa ei ole tällä hetkellä mahdol-
lista sitoutua aloitteessa esitettyyn 5 milj. euron vuotuisen sorateiden
kunnostamiseen ja asfaltointiin. Talousarvion jälkeisinäkin vuosina so-

11.10.2018

Asia

rateiden rakentamiseen kohdistettavat määrärahat arvioidaan vuosittain ja ne on sisällytettävä kulloinkin myönnettäviin katumäärärahoihin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 383](#)

HEL 2018-003214 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingissä on tällä hetkellä rakentamattomia sorakatuja kaiken kaikkiaan 210. Niiden yhteispituus on noin 36 kilometriä. Luvuissa ei ole mukana Östersundomin liitosalueen soratiet.

Koillisen suurpiirin alueella sorakatuja kokonaispituus on noin 22 kilometriä eli noin 61 % sorakatuja kokonaispituudesta. Kaikkien sorakatuja rakentaminen kestopäällysteisiksi kaduiksi maksaa 2018 hintatasolla noin 46 milj. euroa, josta koillisen suurpiirin osuus noin 26 milj. euroa.

Asuntotuotantotavoitteen (7 000 asuntoa/vuosi) ja työpaikkarakentamisen edellyttämä uusien katujen rakentaminen on lykännyt sorakatuja rakentamista. Sorakatuja rakentamiseen on vuosina 2007–2018 käytetty keskimäärin käytetty 1,4 milj. euroa vuodessa. Mikäli nykyinen investointitaso sorakatuja rakentamisessa jatkuu, kestää kaikkien sorakatuja rakentaminen noin 32 vuotta. Sorakatuja rakennetaan nykyisellään osana täydennysrakentamiskohteita.

Sorakatuja rakentamista toivotaan lukuisissa kaupungille tulevissa asukaspalautteissa. Suunnittelu- ja rakentamisvaiheen yksittäisissä palautteissa sorakatuja halutaan myös suojella kaupunkikuvaan sopivina

ja osana sodan jälkeisen Suomen rintamamiestaloalueiden kulttuurihistoriaa.

Sorakatuja rakentaminen aiheuttaa myös asukkaille kuluja. Vanhoilla omakotialueilla tonteilla ei ole usein hulevesiviemärintä tai hulevesiviemärit purkavat sorakatuja sivuojiin. Sorakadun rakentamisen yhteydessä sivuojat pääsääntöisesti poistuvat ja kiinteistölle syntyy velvoite liittyä hulevesiviemäriin. Tästä voi aiheutua kiinteistöille kuluja. Sorakatuja varsilla olevilta kiinteistöiltä ei tällä hetkellä peritä kadunpitomaksua. Sorakadun rakentamisen ja kadunpitopäätöksen jälkeen alkaa kiinteistöjen kadunpitomaksun maksuvelvoite.

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaikki sorakadut tulisi saada rakennetuksi vuoteen 2036 mennessä ja talousarvioon varataan 5 milj. euroa vuosittain sorakatuja rakentamiseen. Tavoitteen saavuttamiseksi vastaava summa tulee ottaa myös taloussuunnitelmaan niin, että vanhat soratiet tulevat kunnostetuiksi vuoteen 2036 mennessä.

Kaupunkiympäristölautakunnalle osoitettavat katuinvestointimäärärahat jaetaan useisiin talousarvion alakohtiin. Projektialueiden ja liikenneviraston yhteishankkeiden määrärahat osoitetaan kaupunginhallituksen käyttöön. Määrärahojen jääminen käyttämättä joltakin talousarvion alakohtalta ei tarkoita, että rahat olisivat säästyneet. Määrärahojen käyttämättä jääminen johtuu siitä, että investointitarpeen ajankohta on siirtynyt myöhemmäksi. Käyttämättä jääneet määrärahat haetaan ylitysoikeutena siirtyväksi seuraavalle vuodelle ja ne voidaan käyttää myöhemmin vain siihen tarkoitukseen, jolle rahoitus on alun perinkin osoitettu. Toiselta talousarvion alakohtalta käyttämättä jääneiden määrärahojen käyttäminen sorakatuja rakentamiseen ei siis ole mahdollista.

Lautakunta toteaa, että tavoite vuoden 1946 alueliitoksista peräisin olevien sorakatuja rakentamisesta hyväksytyin katusuunnitelman mukaisiksi kestopäällysteisiksi kaduiksi on oikea. Aloitteen aikataulutavoite edellyttäisi toteutuakseen joko katujen investointimäärärahan korottamista vuositasolla noin 5 milj. eurolla tai asuntotuotantotavoitteista tinkimistä sorakatuja rakentamisen hyväksi. Sorakatuja rakennetaan tällä hetkellä lähinnä asuntotuotannon edellyttämään alueiden täydennysrakentamiseen tukeutuen.

Kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioehdotukseen ei lähivuosina sisälly sorakatuja rakentamista aloitteessa esitetystä laajuudesta. Täydennysrakentamisen edellyttämien sorakatuja rakentaminen sisältyy talousarvioehdotuksen alakohtaan 8 03 01 01 Uudisrakentaminen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

11.10.2018

Asia

Lisätiedot

Jarkko Karttunen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 38360
jarkko.karttunen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Sorateiden kunnostaminen ja asfaltointi

Koillis-Helsinki liitettiin Helsinkiin vuonna 1946 eli 72 vuotta sitten. Alueella on vielä sorateitä noin 150 kappaletta yhteispituudeltaan 22 km. Teiden kunnostamiseen ja asfaltointiin tarvitaan rahaa kaiken kaikkiaan noin 30 milj.euroa.

Todettakoon, että viime vuonna jäi käyttämättä katujen perusparantamismäärärahoja n. 9 milj. euroa ja projektialueiden katujen määrärahoja n. 3 milj. euroa. Kaupungin tulisi ottaa tavoitteekseen kaikkien Koillis-Helsingin sorateiden kunnostaminen ja asfaltoiminen viimeistään vuoteen 2036 mennessä. Tällöin tulee kuluneeksi 80 vuotta Koillis-Helsingin liittamisestä Helsinkiin. Kaupungin viivyttely teiden valmiiksi rakentamisessa on täysin kohtuutonta liitosalueiden asukkaita kohtaan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että vuoden 2019 talousarvioon varataan vähintään 5 miljoonaa euroa Koillis-Helsingin sorateiden kunnostamiseen ja asfaltoimiseen. Vastaava summa on otettava jatkuvasti myös taloussuunnitelmaan niin, että vanhat soratiet tulevat kunnostetuiksi vuoteen 2036 mennessä.

Helsinki 23.2.2018

Kauko Koskinen
Kaupunginvaltuutettu
Kokoomus

Helsingissä 14.03.2018

Koskinen Kauko (1 + 10)

Venemies Mauri

Hakola Juha

Asko-Seljavaara Sirpa

Peltokorpi Terhi

Kopra Pia

Laaksonen Heimo

Vepsä Sinikka

Karhuvaara Arja

Raatikainen Mika

Rantanen Mari

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja 20 muun valtuutetun talousarvioaloite Sibeliuksen puiston kunnostussuunnitelmasta

HEL 2018-003215 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Esitämme kaupungin 2019 budjettiin 2 milj. euron määrärahaa Sibeliuksen puiston elvytysuunnitelman tekemiseksi ja hankkeen aloittamiseksi.”

Aloitteesta on saatu 21.8.2018 kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Lausunnon valmistelussa on otettu huomioon elinkeino-osaston näkökulmat.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Sibeliuksen puistoon on laadittu Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelman yhteydessä hankeohjelma, jossa peruskorjauksen alustava kustannusarvio on 530 000 euroa. Puiston kunnostuksen alustava kustannusarvio perustuu alueen huonokuntoisimpiin osiin, kuten Sibeliuksen monumentin ympäristöön kohdistuviin toimenpiteisiin. Tavoitteena on selkeyttää puiston reitistöä ja kehittää puiston eri osien välistä yhteyttä Mechelininkadun molemmin puolin. Kunnostuksessa on varauduttu myös pienimuotoiseen musiikkitapahtumien pitopaikkaan.

Sibeliuksen puiston kunnostus ja kehittäminen tulee suunnitella huomioiden puiston historialliset, arkkitehtoniset, maisema-arkkitehtoniset, kaupunkirakennustaiteelliset, kaupunkikuvalliset, kaupunkirakenteelliset ja kasvilajistolliset arvot. Tämän hetken arvion mukaan arvokkaan ympäristöön ei ole mahdollista sovittaa Mechelininkadun ylittävää siltaa ja sen vaatimia ramppi- ja porrastajärjestelyjä ilman, että arvoympäristö ei kärsisi. Myös laaja konserttikäyttö tai uusien rakennusten soveltaminen on puiston arvojen näkökulmasta hyvin haasteellista.

Puistoon sijoitetaan nykyisen, Merikannontien varressa sijaitsevan City-WC:n lisäksi toinen City-WC Mechelininkadun ja Rajasaarentien kulmaukseen arviolta kesällä 2019. City-WC:n sijoituksessa on huomioitu kaupungin laajuinen käymäläverkosto, käyttöpaine ja Sibeliuksen puiston arvot. Väliaikaisesti nykyisen City-WC:n viereen on tuotu neljä lisä-WC:tä.

Villa Brävallan hyödyntämistä osana Sibeliuksen puistoa tutkitaan Rajasaarentie 6:n asemakaavanmuutoksen ja puiston peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä. Peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä tutkitaan myös yleisö-WC:n sijoittamista Villa Brävallaan esimerkiksi myy-

mälän tai kahvilan yhteyteen. Asemakaavanmuutoksen yhteydessä on suunniteltu nykyisen päiväkodin tontin lohkomista kahdeksi erilliseksi tontiksi ja huvilan tontin käyttötarkoituksen muuttamista siten, että myymälä- tai liiketilat sekä asuminen osassa rakennusta mahdollistuisivat.

Puistojen rakentamiseen ja peruskorjaamiseen tarkoitetut määrärahat sisältyvät talousarviolukuun 8 04 Puistot ja liikunta-alueet. Muiden kuin projektialueilla sijaitsevien puistojen ja liikunta-alueiden määrärahat on osoitettu kaupunkiympäristölautakunnalle, joka toimintasuunnitelman hyväksymisen yhteydessä hyväksyy vuosittain toteutettavat puistohankkeet. Kaupunkiympäristölautakunnalta saadun lausunnon mukaan Sibeliuksen puiston kunnostamisen suunnitteluun tullaan varautumaan em. määrärahojen puitteissa vuonna 2019, korjauksen toteuttamiseen varaudutaan tällä hetkellä vuosina 2020 - 2021. Nyt suunniteltua hanketta laajempaa kunnostusta olisi haasteellista rahoittaa puistojen rakentamiseen osoitettujen määrärahojen puitteissa ilman, että alueellinen tasapuolisuus ja kiireellisten hankkeiden toteuttaminen eivät kärsisi.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 384](#)

HEL 2018-003215 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Sibeliuksen puiston peruskorjaustarve on todettu Kampinmalmin ja Töölön aluesuunnitelmassa vuosille 2017 - 2026. Aluesuunnitelman yhteydessä puistoon laadittiin hankeohjelma, jossa peruskorjauksen alustava kustannusarvio on 530 000 euroa. Hankeohjelmassa tarkastellaan

Sibeliuksen puistoa, sen osa-alueita ja palveluita kokonaisuutena sekä huomioidaan puiston asema puistohistoriallisesti merkittävänä kohteena. Puiston kunnostuksen alustava kustannusarvio perustuu alueen huonokuntoisimpiin osiin, kuten Sibeliuksen monumentin ympäristöön kohdistuviin toimenpiteisiin. Tavoitteena on myös selkeyttää puiston reitistöä ja kehittää puiston eri osien välistä yhteyttä Mechelininkadun molemmin puolin. Kunnostuksessa on varauduttu myös pienimuotoiseen musiikkitahtumien pitopaikkaan.

Kaupunkiympäristötoimialan talousarvioehdotuksessa on varauduttu Sibeliuksen puiston kunnostamisen suunnitteluun vuonna 2019 ja korjauksen toteutus ajoittuu vuosille 2020 - 2021. Tätä hanketta laajempaa kunnostusta olisi haasteellista rahoittaa puistojen investointiraamin puitteissa niin, että alueellinen tasapuolisuus ja kiireellisten hankkeiden toteuttaminen eivät kärsisi.

Sibeliuksen puisto on merkittävä Helsingin keskeisenä nähtävyytenä, ja kävijämäärät ovat suuret. Erillirahoituksen myötä puiston kehittämiseen olisi mahdollista panostaa normaalia peruskorjaukseen enemmän.

Kunnostus ja kehittäminen tulee suunnitella huomioiden puiston historialliset, arkkitehtoniset, maisema-arkkitehtoniset, kaupunkirakennustaiteelliset, kaupunkikuvalliset, kaupunkirakenteelliset ja kasvilajistolliset arvot. Tämän hetken arvion mukaan arvokkaaseen ympäristöön ei ole mahdollista sovittaa Mechelininkadun ylittävää siltaa ja sen vaatimia ramppi- ja porrastarkisteluja ilman, että arvoympäristö kärsisi ja vaarantuisi. Myös laaja konserttikäyttö tai uusien rakennusten sovittaminen puiston arvoihin on hyvin haasteellista.

Sibeliuksen puistossa on City-WC Merikannontien varressa. Puistoon tulee toinen City-WC Mechelininkadun ja Rajasaarentien kulmaukseen. City-WC:n sijoituksessa on huomioitu kaupungin laajuinen käymäläverkosto, käyttöpaine ja Sibeliuksen puiston arvot. Uuden WC:n suunnittelu on käynnissä. Arvioitu toteutus tapahtuu kesällä 2019. Väliaikaisesti nykyisen City-WC:n viereen on tuotu neljä lisä-WC:tä.

Villa Brävallan käyttötarkoitusta tarkastellaan Rajasaarentie 6:n asemakaavanmuutoksessa. Lähtökohtana on lohkoa nykyinen päiväkodin tontti kahdeksi erilliseksi tontiksi ja muuttaa huvilan tontin käyttötarkoitus siten, että myymälä- tai liiketilat sekä asuminen osassa rakennusta mahdollistuisivat ja Villa Brävalla voitaisiin myydä.

Talousarvioaloitteessa ehdotetut toiminnot ovat alueen maankäyttöisten tavoitteiden mukaisia. Tavoite on, että rakennukseen saadaan asuminen lisäksi palveluita matkailijoille ja asukkaille. Rakennus tarvitsee kuitenkin mittavia korjaustoimenpiteitä ennen käyttöönottoa. Kaupungilla ei ole mahdollisuutta tehdä tarvittavaa investointia huvilan kunnosta-

miseksi ja pitämiseen kaupungin omistuksessa, ja se on tällä hetkellä tyhjillään. Villa Brävallan hyödyntämistä osana Sibeliuksen puistoa tutkitaan asemakaavanmuutoksen ja puiston peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä. Peruskorjauksen suunnittelun yhteydessä tutkitaan, tuleeko Villa Brävallaan myös yleisö-WC esimerkiksi myymälän tai kahvilanyhteyteen.

Aloitteen lisämäärärahalle ei ole tarvetta vuonna 2019. Puiston rakentaminen ajoittuu vuosiin 2020 - 2021. Lisärahan tarve ajoittuu näihin vuosiin.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Aino Leskinen, aluesuunnittelija, puhelin: 310 20825
aino.leskinen(a)hel.fi

Sibeliuspuiston kunnostussuunnitelma

Kuvanveistäjä Eila Hiltusen Sibeliusmonumentti vihittiin 50 vuotta sitten. Nyt se on Helsingin keskeisin nähtävyys yhdessä Temppeliaukion kirkon kanssa. Puistossa vierailee puoli miljoonaa risteily- ja ryhmämatkalaista vuodessa. Matkailija viiptyy nukkavierussa ympäristössä 10-15 minuuttia. Kaupunki on piilottanut 2 wc:tä alueelle ja niihin on ruuhka-aikana paha jono.

Puiston luoteisosassa sijaitsee tyhjillään oleva Villa Bråvall, josta saisi korkeatasoisen vierailijakeskuksen vuokraamalla se yrittäjälle.

Valtuutettu Björn Månssonin aloite esiintymislavasta on hyväksytty valtuustossa. Allekirjoittaneen valtuustoaloite wc-tilojen lisäämisestä on kh:n palauttamana valmistelussa.

Eila Hiltusen perikunta esittää Sibeliuspuistoon veistosnäyttelyä ja jalankulkusiltaa Mechelininkadun yli..

Turismi on Helsingin tärkeimpiä elinkeinoja, joten pääkohteet kuten Sibeliuspuisto pitää pikaisesti elvyttää ja luoda houkutteleva vierailukohde . Kaupunki on tehnyt kevyen suunnitelman kunnostamisesta ja varannut siihen 500 000 euroa (?).

Me allekirjoittajat esitämme kaupungin 2019 budjettiin 2 milj euron määrärahaa Sibeliuspuiston elvytysuunnitelman tekemiseksi ja hankkeen aloittamiseksi.

Helsingissä 14.03.2018

Asko-Seljavaara Sirpa (1 + 20)

Månsson Björn

Hakola Juha

Rantanen Mari

Laaksonen Heimo

Vepsä Sinikka

Niskanen Dani

Apter Ted

Venemies Mauri

Varjokari Laura

Nygård Mia

Urho Ulla-Marja

Koskinen Kauko

Muurinen Seija

Arajärvi Pentti

Meri Otto

Karhuvaara Arja

Raatikainen Mika

Pajunen Jenni

Rissanen Laura

Niinistö Jussi

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 23 muun valtuutetun talousarvioaloite NYT-liikunnan jatkon turvaamiseksi

HEL 2018-003218 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioon varataan 150 000 – 250 000 euron lisämääräraha NYT – liikunnan tai sen kaltaisen toimintamuodon jatkon turvaamiseksi.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausuntoihin ja toteaa, että vuosina 2013–2017 erillismäärärahalla toteutettu NYT-liikunta vakinaistettiin Helsingin kaupungin toiminnaksi vuoden 2018 alussa. NYT-liikunta tarjoaa 18–29-vuotiaille helposti saavutettavasti olevia liikuntapalveluita, joilla houkutellaan liikunnallisen elämäntavan piiriin etenkin terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia ja syrjäytymisvaarassa olevia nuoria.

Nuorten liikuntamahdollisuuksien edistämistä pidetään tärkeänä. Tätä tukee voimassa oleva kaupunkistrategia 2017-2021. Kaupunkistrategiaan sisältyvässä liikkumisohjelmassa tavoitteena on lisätä terveyttä edistävää liikuntaa ja vähentää liikkumattomuutta. Kaupunkiympäristöä sekä liikunta- ja kulttuuripalveluita kehitetään liikkumiseen ja arkiliikuntaan kannustavaksi. Väestöryhmien väliset erot tunnistetaan ja palveluja kohdennetaan erityistä tukea tarvitseville ja korkean riskin kohderyhmille.

Liikkuva Koulu on laajentunut toiselle asteelle. Osallistamalla opiskelijat ja nuoret liikkumista aktivoivien oppimisympäristöjen suunnitteluun, saadaan aikaan kestäviä ratkaisuja. Liikkuva koulutyön lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tuottaa nuorten matalan kynnyksen harrasteliikuntapalveluja yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja helsinkiläisten urheiluseurojen kanssa muun muassa edullinen FunAction toiminta ja loma-ajan toiminta.

Syksystä 2018 NYT-liikunta muuttuu maksulliseksi, kausimaksu on sama kuin FunAction-toiminnassa (25 euroa/kausi). Vuodelle 2018 FunAction-toiminnan laajentamiseen myönnetty erillinen 100 000 euron määräaikainen tuki ja asiakasmaksujen periminen mahdollistavat palvelujen tuottamisen kuluvan vuoden loppuun saakka.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan määrärahojen kohdentaminen tehdään loppuvuodesta laadittavan käyttösuunnitelman yhteydessä. Käyttösuunnitelman hyväksyy lautakunta.

11.10.2018

Asia

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

pormestari
Jan Vapaavuori

Esittelijä

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277

Lisätiedot

matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 11.09.2018 § 222](#)

HEL 2018-003218 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Vesa Korkkulan ym. talousarvioaloitteesta NYT-liikunnan jatkon turvaamisen puolesta:

"Liikkumisen edistäminen ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy on määritelty kaupunkistrategian kärkihankkeiksi valtuustokaudelle 2017–2021. NYT-liikunta tukee kärkihankkeiden tavoitteita edistämällä nuorten liikumista sekä toiminta- ja työkykyä. Vuosina 2013–2017 erillismäärärahalla toteutettu NYT-liikunta vakinaistettiin Helsingin kaupungin toiminnaksi vuoden 2018 alussa ja palvelun tuottamisesta ja rahoituksesta vastaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala.

Sosiaali- ja terveystoimialalla tehdään yhteistyötä NYT-liikunnan kanssa muun muassa nuorten sosiaalityössä, opiskeluterveydenhuollossa sekä työttömien terveystoimissa. Esimerkiksi Ohjaamon ja nuorten työvoiman palvelukeskuksen (TYP:n) asiakkaita on ohjattu NYT-liikunnan liikuntaneuvontaan, josta on mahdollista saada henkilökohtainen liikuntasuunnitelma ja ohjeet sen toteuttamiseen. Lisäksi terveystarkastuksista on ohjattu NYT-liikunnan pariin liikkumattomia tai muuten riskiryhmiin kuuluvia nuoria. Yhteistyössä NYT-liikunnan kanssa on järjestetty tempauksia esimerkiksi oppilaitosten hyvinvointipäivillä ja erilaisissa hanketapahtumissa. NYT-liikunta on myös yksi kutsuntojen toimija

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen psykososiaalista tukea nuorille miehille tarjoavan Aikalisä! -toimintamallin ohella.

Sosiaali- ja terveystoimialan nuorten palveluissa ja aikuissosiaalityössä on mahdollista tukea taloudellisesti asiakkaana olevien nuorten harrastusmenoja. Tällä hetkellä maksuton NYT-liikunta on matalan kynnyksen liikuntapalvelu, joka on kohdennettu kaikille 15–29-vuotiaille nuorille. Sen avulla voidaan tavoittaa nuoria, joilla on tuen tarvetta, mutta jotka eivät muuten hakeutuisi palvelujen piiriin. Lisäksi NYT-liikunta saattaa luontaisesti yhteen erilaisessa asemassa olevat nuoret erottelematta heitä esimerkiksi koulutus- tai työtilanteen perusteella.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää NYT-liikuntaa tärkeänä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintamuotona. Lautakunta kannattaa sen jatkamista osana kaupungin matalan kynnyksen palveluja.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Liikkuminen tukee kokonaisvaltaisesti terveyttä ja hyvinvointia. Yhdenvertaisten liikkumismahdollisuuksien avulla voidaan vähentää terveys- ja hyvinvointieroja sekä ehkäistä syrjäytymistä."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Säde Pitkänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 47380
sade.pitkanen(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.08.2018 § 151](#)

HEL 2018-003218 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Vuosina 2013–2017 erillismäärärahalla toteutettu NYT-liikunta vaki-naistettiin Helsingin kaupungin toiminnaksi vuoden 2018 alussa. NYT-liikunta tarjoaa 18–29-vuotiaille helposti saavutettavasti olevia liikuntapalveluita, joilla houkutellessaan liikunnallisen elämäntavan piiriin etenkin terveytensä kannalta liian vähän liikkuvia ja syrjäytymisvaarassa olevia nuoria. NYT-liikunnan ohella liikuntaan aktivointi palvelu tuottaa tavoitteiltaan ja toiminnaltaan osin samankaltaista palvelua, FunActionia, kohdentuen 13–17-vuotiaille nuorille. Sekä NYT-liikunta että FunAction ovat Helsingin kaupunkistrategian mukaisia palveluita tarjotessaan edullisia matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia nuorille. Vuoden

2018 alusta alkaen NYT-liikunta- ja FunAction-palveluita on tuotettu yhteisellä henkilöstöllä rinnakkain.

Helsingin liikuntapalvelut sai vuodeksi 2018 erillismäärärahan 100 000 euroa FunAction-toiminnan laajentamiseksi koko kaupungin alueelle. Tätä palvelua tarjottiin aikaisemmin vain osassa kaupunkia. Tämän vain kuluva vuodeksi 2018 myönnetyn erillismäärärahan turvin NYT-liikunnan ja FunActionin toimintoja on kehitetty rinnakkain siten, että niitä on saatavilla liikuntapalveluiden kaikilla toiminta-alueilla (pohjoinen, itä ja länsi). Palveluita on kehitetty yhä asiakaslähtöisemmiksi eri alueilla asuvien nuorten erilaiset toiveet ja tarpeet huomioiden. Näillä muutoksilla on lisätty eri alueilla asuvien nuorten yhdenvertaisuutta palveluiden saatavuuden osalta.

NYT-liikunta- ja FunAction-palveluiden koordinoinnista vastaa nuorten liikunnansuunnittelija. Kolme lasten ja nuorten vastaavaa liikunnanohjaajaa sekä nuorten liikuntaneuvoja toteuttavat ohjaus-, neuvonta- ja tapahtumatoimintaa kolmella eri toiminta-alueella kattaen koko 13–29-vuotiaiden ikäryhmän. Liikuntaan aktivointi –palvelussa on siis kaikkiaan viisi työntekijää, jotka vastaavat NYT-liikunta- ja FunAction-palveluiden suunnittelusta ja toteuttamisesta. Palvelutuotannossa korostuvat aiempaa enemmän etsivä työote, helpot kokeilumahdollisuudet ja neuvontapalvelut. Tiivistä yhteistyötä tehdään organisaation sisäisesti myös etsivän nuorisotyön ja muiden nuorisopalveluiden, sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Liikuntaseurat ovat tärkein yhteistyökumppani kolmannen sektorin osalta.

NYT-liikunnan vakinaistamisen myötä saatiin rahoitus kolmen henkilön vakinaisiin työsuhteisiin, mutta toiminnan tuottamisen muihin kuluihin (mm. yhteistyö kolmannen sektorin kanssa, välinehankinnat, tapahtumatuotannon muut kuin henkilöstökulut) myönnetty määräraha ei riitä. Palvelua toteutetaan tällä hetkellä huomattavasti pienemmillä resursseilla kuin aiemmalla hankeajalla. Syksystä 2018 NYT-liikunta muuttuu maksulliseksi, kausimaksu on sama kuin FunAction-toiminnassa (25 euroa/kausi). Vuodelle 2018 FunAction-toiminnan laajentamiseen myönnetty erillinen 100 000 euron määräraha tuki ja asiakasmaksujen periminen mahdollistavat palvelujen tuottamisen kuluvan vuoden loppuun saakka. Jos lisärahoitus ei jatku, kehitettyä palvelurakennetta joudutaan purkamaan ja palveluiden saatavuutta supistamaan. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että yhden alueen palvelut pitäisi lopettaa kokonaan.

Talousarvioaloitteessa esitetty lisämääräraha 150 000–250 000 euroa takaisi kaikille helsinkiläisille 13–29-vuotiaille nuorille matalan kynnyksen liikuntaharrastamisen mahdollisuudet tasapuolisesti ympäri kaupunkia.

11.10.2018

Asia

Käsittely

[28.08.2018 Ehdotuksen mukaan](#)

Elina Moisio poistui kokouksesta ennen tämän asiakohdan käsittelyä ja hänen tilalleen kokoukseen tuli varajäsen Päivi Meros.

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: "Lautakunta pitää tärkeänä, että NYT-liikunnan jatko toteutetaan ja turvataan myös tulevaisuudessa."

Sami Muttilaisen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.08.2018 § 149](#)

HEL 2018-003218 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Liikunta vaikuttaa kokonaisvaltaisesti nuorten hyvinvointiin ja oppimiseen. On tärkeää, että helsinkiläisille nuorille on tarjolla monipuolista, maksutonta ja matalankynnyksen liikuntapalveluita, kuten NYT-liikuntaa.

NYT-liikuntaan on vuonna 2017 osallistunut noin 360 opiskelijaa ja kevään 2018 aikana noin 270 opiskelijaa. NYT-liikuntaan liittyviä infoja ja luentoja pidettiin kevään 2018 aikana Stadin ammattiopistossa ja Eiran aikuislukiossa. Näihin osallistui noin 350 opiskelijaa.

NYT-hankkeen ja Stadin ammattiopiston yhteistyönä on luotu liikunnan ja terveystiedon passi, jonka suoritusten perusteella opiskelijoiden osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen on mahdollista osaksi tutkintoa. NYT-hankkeen liikuntatarjontaan osallistuneet nuoret ovat saaneet osallistumisestaan osaamismerkkin, joka on voitu myöhemmin tunnustaa osaksi ammatillisten opintojen yhteisiä tutkinnon osia (liikunta). Opiskelijoiden on ollut mahdollista suorittaa näitä opintoja osana Stadin ammattiopiston avoimia opintoja.

11.10.2018

Hankkeen toimintaa on esitelty oppilaitoksen vuosittaisissa hyvinvointipäivissä ja siten kannustettu opiskelijoita kiinnittämään huomiota terveellisiin elämäntapoihin. NYT-hankkeen toimijat ovat olleet mukana myös Stadin ammattiopistossa järjestettävissä kutsuntatilaisuuksissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää NYT-liikuntaa tärkeänä nuorten hyvinvoinnin edistäjänä ja kannattaa NYT-liikunnan sisällyttämistä kaupunkistrategian liikkumisohjelmaan.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Sara Törmänen, suunnittelija, puhelin: 310 86210

sara.tormanen(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Talousarvioaloite NYT-liikunnan jatkon turvaamisen puolesta

Erillismäärärahalla 2013-2017 toteutetun NYT-liikunnan päätoimina on viikoittainen liikuntatarjonta ja nuorten liikuntaneuvonta. Tarkoitus on tavoittaa etenkin ennestään liikuntaa harrastamattomia 18-29-vuotiaita helsinkiläisnuoria sekä niitä joilla ei ole tällä hetkellä koulutus- tai työpaikkaa. NYT:n tavoitteena on edistää nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia liikunnan ja ohjauksen keinon ja tukea nuoria liikunnanalan koulutus- ja urapolkujen löytämisessä. Lisäksi NYT-liikunta on maksutonta, helposti tavoitettavaa ja joustavaa. NYT-liikunta on toteutettu suurelta osin yhteistyössä helsinkiläisten liikuntaseurojen kanssa ja tässä yhteistyössä on pyritty löytämään ja kehittämään nuoria kiinnostavia työkyky- ja koulutuskuntoisuutta vahvistavia liikuntamahdollisuuksia. NYT-liikunnan kautta voi harrastaa todella laajaa lajikirjoa.

<http://nytliikunta.fi/lajiesittely/>

NYT-liikunnan tulevaisuus on nyt epävarma erillismäärärahan loputtua.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle varataan talousarvioon 150 000 - 250 000 € lisämääräraha NYT-liikunnan tai sen kaltaisen toimintamuodon jatkon turvaamiseksi.

Helsingissä 14.03.2018

Korkkula Vesa (1 + 23)

Said Ahmed Suldaan

Koivulaakso Dan

Pennanen Petrus

Arhinmäki Paavo

Kopra Pia

Sydänmaa Johanna

Månsson Björn

Alametsä Alviina

Ohisalo Maria

Ebeling Mika

Holopainen Mari

Stranius Leo

Malin Petra

Honkasalo Veronika

Vuorjoki Anna

Kivelä Mai

Aro Katju

Hernberg Kaisa

Kari Emma

Järvinen Jukka

Rantanen Tuomas

Harjanne Atte

Torsti Pilvi

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 17 muun valtuutetun talousarvioaloite kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi

HEL 2018-003219 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioon varataan 3 100 000 euron lisämääräraha kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi.

Opetuslautakunta päätti 1.3.2016 uusista rahoitusperiaatteista lukio-koulutuksessa. Lähtökohtana on ollut lukion tuntikehyskaavaan korvaaminen euroa/opiskelija pohjaisella laskennalla ja se, ettei suomen- tai ruotsinkielisten lukioiden kokonaisresurssi oleellisesti vähene tai lisäänty verrattuna ennen vuoden 2016 periaatteiden tuottamaan kokonaisresurssiin. Esitykset tukevat sitä, että koulujen resursointiperiaatteiden tulee olla selkeästi europohjaisia ja laskentaperiaatteet määritellään jatkossakin kaikilta osin virastossa lautakunnan päättämien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

Euroa/opiskelija pohjainen laskentamalli sisältää erillisen PD-resurssin, jonka jakoperusteena on lukion maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden suhteellinen määrä ja peruskoulun päättötodistuksen keskiarvo.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin kaupungin suomenkielisissä lukioissa on tarjolla opiskelijoille monipuolinen opintotarjonta. Lukioiden yhteistyöllä voidaan toteuttaa esimerkiksi laajaa kielitarjontaa. Opiskelijat voivat opiskella ruotsin, englannin, ranskan ja saksan lisäksi A-kielinä kiinaa, espanjaa ja venäjää. Kaupungin lukiokoulutuksen opetussuunnitelmassa on kattava valikoima koulukohtaisia syventäviä ja soveltavia kursseja. Kurssitarjonta on pystytty ylläpitämään monipuolisena kampusten yhteistyöllä ja kaupungin yhteisen kurssitarjonnan avulla. Lisäksi Helsingin aikuislukio tarjoaa kesäaikana opiskelijoille kattavasti lukiokursseja.

Aloitteessa esitetään, että resurssien vähyyden vuoksi lukioiden on hankala toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta koko kaupunki oppimisen tilana. Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että osa oppimisen tiloista on maksullisia, esimerkiksi pääsymaksut museoihin ja näyttelyihin. Toisaalta kaupungilla on lukuisia oppimisympäristöjä, jotka ovat vapaasti käytettävissä kuten kirjastot ja eri kulttuuritoimijoiden tilat. Tavoitteena on tulevaisuudessa tiivistää yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa sekä hyödyntää kump-

panuuksien ja digitalisaation kautta uusia oppimisen tiloja ja mahdollisuuksia.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan määrärahojen kohdentaminen tehdään loppuvuodesta laadittavan käyttösuunnitelman yhteydessä. Käyttösuunnitelman hyväksyy lautakunta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.08.2018 § 151](#)

HEL 2018-003219 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin suomenkielisissä lukioissa on tarjolla opiskelijoille monipuolinen opintotarjonta. Lukioiden yhteistyöllä voidaan toteuttaa esimerkiksi laajaa kielitarjontaa. Opiskelijat voivat opiskella ruotsin, englannin, ranskan ja saksan lisäksi A-kielinä kiinaa, espanjaa ja venäjää. Kaupungin lukiokoulutuksen opetussuunnitelmassa on kattava valikoima koulukohtaisia syventäviä ja soveltavia kursseja. Kurssitarjonta on pystytty ylläpitämään monipuolisena kampusten yhteistyöllä ja kaupungin yhteisen kurssitarjonnan avulla. Lisäksi Helsingin aikuislukio tarjoaa kesäaikana opiskelijoille kattavasti lukiokursseja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että lukiokoulutuksen rahoitusta on leikattu valtion taholta huomattavasti viime vuosina. Koulutuksenjärjestäjille myönnetty valtionosuus/opiskelija eli ns. yksikköhinta on laskenut vuodesta 2013 noin 600 eurolla/opiskelija (liite1). Lisäksi kiinteät kustannukset ovat jatkuvasti kasvaneet, jolloin opetuksesta on jouduttu leikkaamaan. Helsingin kaupunki ei ole kuitenkaan leikannut lu-

kiokoulutusta samassa määrin kuin valtio. Lukiokoulutuksen budjetointi on vaihdellut vuosittain ja resursointi on pienentynyt, mikä on vaikuttanut kurssitarjontaan.

Taloudellisista syistä johtuen kaikkia syventäviä ja lukioiden omia soveltavia kursseja ei ole voitu toteuttaa resurssien rajallisuuden vuoksi. Käytännössä tämä on tarkoittanut viimeisen viiden vuoden aikana kaupungin suomenkielisten lukioiden kurssitarjonnan supistamista noin 860 kurssilla (liite 1). On kuitenkin huomioitava, että käyttösuunnitelmassa suomenkielisille lukioille suunnatut kurssit eivät vastaa lukioiden kurssitarjontaa ja toteutuneiden kurssien todellista määrää.

Lukioiden kurssien ryhmäkoot vaihtelevat oppiaineittain. Pakollisilla ja syventävillä kursseilla ryhmäkoot ovat yleensä suuria (30–40 opiskelijaa). Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus opiskella laajasti eri oppiaineita kuten harvinaisia kieliä, YO-kokeisiin valmentavia kertauskursseja ja lukiodiplomeita. Näiden kurssien ryhmäkoot ovat pieniä ja niiden toteuttaminen onnistuu vain ryhmiä yhdistämällä kampuksittain tai kaupungin yhteisinä opintoina. Lisäksi joissakin oppiaineissa viimeisten kurssien opiskelijamäärät saattavat olla alle kymmenen hengen ryhmiä.

Aloitteessa esitetään, että resurssien vähyyden vuoksi lukioiden on hankala toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta koko kaupunki oppimisen tilana. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että osa oppimisen tiloista on maksullisia, esimerkiksi pääsymaksut museoihin ja näyttelyihin. Toisaalta kaupungilla on lukuisia oppimisympäristöjä, jotka ovat vapaasti käytettävissä kuten kirjastot ja eri kulttuuritoimijoiden tilat. Tavoitteena on tulevaisuudessa tiivistää yhteistyötä yritysten ja järjestöjen kanssa sekä hyödyntää kumppanuuksien ja digitalisaation kautta uusia oppimisen tiloja ja mahdollisuuksia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että mahdollinen lisäresurssi lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi jaetaan opiskelijamäärän mukaan huomioiden positiivinen erityiskohtelu. Kaupungin lukioille on myönnetty vuodesta 2016 lähtien positiivisen diskriminaation määrärahaa, jonka jakoperusteena on ollut lukioiden maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden suhteellinen määrä ja alhainen lukioon sisääntulokeskiarvo. Näillä perusteilla määräraha on osoitettu Helsingin kielilukiolle, Helsingin medialukiolle ja Vuosaaren lukiolle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Mervi Willman, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

11.10.2018

Asia

mervi.willman(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi

Edellisen ja tämän valtuustokauden aikana kaupungin lukioiden käytettävissä olevat resurssit ovat pienentyneet ja siten opetustarjonta on kaventunut ja ryhmäkoot kasvaneet. Yleissivistävänä instituutiona lukion merkitys on suuri ja se antaa opiskelijoille valmiudet tavoitella jatko-opintopaikkaa. Kun kaikissa oppiaineissa ei järjestetä kaikkia valtakunnallisia ja kunkin lukion omia paikallisia syventäviä kursseja, heikentyvät opiskelijoiden mahdollisuudet päästä jatko-opintoihin ja lukion yleissivistävä tehtävä ei toteudu parhaalla mahdollisella tavalla. Lisäksi lukioissa ryhmäkoot ovat suuria (samassa ryhmässä voi olla yli 40 opiskelijaa) ja tällöin opettajan on mahdotonta huomioida jokainen opiskelija yksilönä. Vähentyneiden resurssien vuoksi on myös entistä hankalampaa toteuttaa kaupungin strategian tavoitettaa koko kaupunki oppimisen tilana.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin lukioiden kurssitarjonnan parantamiseksi ja ryhmäkokojen pienentämiseksi varataan talousarvioon 3 100 000 € lisämäärärahan.

Tällä summalla saadaan yhteensä noin 1000 kurssin verran lisäystä kaupungin lukioiden kurssitarjontaan.

Lisäresurssit kurssien järjestämiseen tulee kohdentaa suhteessa kunkin lukion opiskelijamäärään, eli mitä suurempi lukio, sen enemmän lisäystä kurssitarjontaan mahdollinen positiivinen erityiskohtelu huomioiden. Lisäksi opettajille annetaan mahdollisuus kehittää itsenäisesti omia uusia paikallisia syventäviä kursseja.

Helsingissä 14.03.2018

Korkkula Vesa (1 + 17)

Malin Petra

Koivulaakso Dan

Vuorjoki Anna

Kivelä Mai

Sydänmaa Johanna

Månsson Björn

Alametsä Alviina

Ebeling Mika

Stranius Leo

Said Ahmed Suldaan

Honkasalo Veronika

Arhinmäki Paavo

Kopra Pia

Jalovaara Ville

Kari Emma

Ohisalo Maria

Torsti Pilvi

Valtuutettu Vesa Korkkulan ja 26 muun valtuutetun talousarvioaloite ammattillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

HEL 2018-003220 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioon varataan 1 000 000 euron lisämääräraha Stadin ammattiopiston resurssien kohentamiseksi.

Ammatillista koulutusta koskevat säädökset muuttuivat vuoden 2018 alussa. Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli muuttui. Uudessa rahoitusmallissa korostuvat tuloksellisuus ja vaikuttavuus, mikä haastaa koulutuksen järjestäjää toimenpiteisiin, joilla vähennetään koulutuksen keskeyttämistä. Stadin ammatti- ja aikuisopistoon hakeutuminen on jatkuvaa ja opiskelu perustuu henkilökohtaisiin tarpeisiin. Opiskelijat etenevät opinnoissaan henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen suunnitelman mukaan.

Ammatillisen koulutuksen tarve tulee kasvamaan Helsingissä perustuen väestömäärän, erityisesti maahanmuuttajataustaisen väestömäärän kasvuun sekä ammattityöntekijöiden työvoimapoistumaan. Stadin ammatti- ja aikuisopiston opiskelijoista vuonna 2018 vieraskielisiä opiskelijoita on 32 %.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki uudistui reformin yhteydessä. Opiskelu- huoltopalvelut laajenivat koskemaan kaikkia perustutkinto-opiskelijoita eli myös aikuisopiskelijoita. Helsingissä opiskelijahuollon piiriin tuli yhteensä noin 8 000 uutta opiskelijaa (Stadin ammattiopistosta sekä yksityisistä oppilaitoksista).

Stadin ammattiopiston Brygga toimii tutkintoon johtavana väylänä. Se kokoaa yhteen ammatillista tutkintoa edeltävät valmistavat koulutukset, avoimet opinnot, nuorten työpajatoiminnan ja muut palvelut.

Stadin ammattiopiston maahanmuuttajille suunnatussa osaamiskeskuksessa keskitytään maahanmuuttajien osaamisen kartoittamiseen, sosiaaliseen kuntoutukseen, kielikoulutukseen, ammatillisiin pajoihin sekä työelämävalmennukseen. Toiminnalla lisätään maahanmuuttajien osaamista ja nopeutetaan työllistymistä.

Stadin ammattiopisto palvelee työn ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria kaupungin yhteisessä Ohjaamossa. Ammattiopisto tarjoaa Ohjaamon asiakkaille erityisopetuksen ja opinto-ohjauksen palveluita sekä yksilöllisiä polkuja opiskelun aloittamiseksi.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan määrärahojen tarkempi kohdentaminen tehdään loppuvuodesta laadittavan käyttösuunnitelman yhteydessä. Käyttösuunnitelman hyväksyy lautakunta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.08.2018 § 150](#)

HEL 2018-003220 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ammatillisen koulutuksen uudistaminen on tuonut koulutuksen järjestäjille paljon merkittäviä muutoksia. Yksi merkittävimmistä muutoksista on, että vuoden 2018 alussa voimaan astuneen uuden lainsäädännön mukaan koulutuksen järjestäjän tulee laatia jokaiselle opiskelijalle henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS), johon on tallennettava suoritettavan koulutuksen tai tutkinnon tietojen lisäksi myös tiedot opiskelijan tarvitsemasta ohjauksesta ja tuesta, opiskelijan tarvitseman erityisen tuen sisällöstä, erityistä tukea saavan opiskelijan osaamisen arvioinnin mukauttamisesta ja yksilöllisestä osaamisen arvioinnista, opiskelijalle järjestettävistä opiskelunvalmiuksia tukevista opinnoista ja urasuunnitelmasta. Lisäksi uuden lainsäädännön myötä vastuu opiskelijan aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisesta ja tunnustamisesta on siirtynyt opiskelijalta koulutuksen järjestäjälle. Opiskelijoiden henkilökohtaistaminen on merkittävästi lisännyt opinto-ohjauksen tarvetta.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opiskelevien vieraskielisten sekä runsaasti tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä kokonaisopiskelijamääriin suhteutettuna on huomattava. Lukuvuonna 2017–2018 vieras-

kielisten opiskelijoiden osuus oli liki 32 prosenttia, ja tietyissä tutkinnoissa heidän osuutensa oli vielä tätäkin suurempi. Vieraskielisten opiskelijoiden osuus oli huomattavan suuri seuraavissa tutkinnoissa: kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto (65,1%), hammastekniikan perustutkinto (63,5%), lääkealan perustutkinto (50,5%) ja rakennusalan perustutkinto (49,2%). Opintojen sujuvoittamiseksi ja läpäisyn nostamiseksi on panostettu kielitietoisien opetuksen ja ohjauksen järjestämiseen ja on vahvistettu opiskelijoiden toiminnallista suomen kielen osaamista, mikä on lisännyt s2-opetuksen resurssitarvetta huomattavasti.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston kaikissa ammatillisissa tutkinnoissa on kasvanut niiden opiskelijoiden osuus, jotka tarvitsevat jatkuvaa ja pitkäkestoista tukea koko opintojensa ajan. Runsaasti tukea tarvitsevien opiskelijoiden osuus suhteutettuna tutkintojen kokonaisopiskelijämääriin on huomattavan korkea seuraavissa tutkinnoissa: prosessiteollisuuden perustutkinto (47,2%), painoviestinnän perustutkinto (30,6%), logistiikan perustutkinto (24,9%), talotekniikan perustutkinto (22,3%) ja elintarvikealan perustutkinto (20,4%). Opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestäminen ja erityisen tuen sisällön suunnittelu runsaasti tukea tarvitseville opiskelijoille lisää ammatillisen opetuksen ja ohjauksen resurssitarvetta.

Vieraskielisten opiskelijoiden opiskeluvaikeuksien tunnistaminen on haasteellista, sillä tunnistamisen menetelmät ovat vahvasti kieli- ja kulttuurisidonnaisia. Tästä johtuen opetuksen ja ohjauksen mukauttamisen tarpeet on vaikea ennakoida heti opintojen alussa ja tarpeet ilmenevät opintojen eri vaiheissa. Oikea-aikaisella ohjauksella ja tuella pystytään sujuvoittamaan opintojen etenemistä ja ennaltaehkäisemään opintojen keskeyttämiset. Ohjauksen ja tuen tehostaminen vieraskielisten opiskelijoiden oppimiseen liittyvien vaikeuksien varhaisemmaksi todentamiseksi vaatii merkittäviä lisäresursseja.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalli on reformin myötä muuttunut. Uudessa rahoitusmallissa korostuvat tuloksellisuus ja vaikuttavuus, mikä haastaa koulutuksen järjestäjää toimenpiteisiin, joilla vähennetään koulutuksen keskeyttämistä. Täten resurssin tarve koulutuksen läpäisyn ja tuloksellisuuden vahvistamiseksi kasvaa kaikissa Stadin ammatti- ja aikuisopiston tutkinnoissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa, että mahdollinen lisäresurssi ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseen kohdennetaan yksilölliseen opinto-ohjaukseen, runsaasti tukea tarvitsevien ammatilliseen opetukseen sekä kielitietoisien opetuksen ja ohjauksen lisäämiseen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

11.10.2018

Asia

Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Edit Lampinen, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86356
edit.lampinen(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Talousarvioaloite ammatillisen koulutuksen resurssien parantamiseksi

Ammatillisen koulutuksen tarkoituksena on kohottaa väestön ammatillista osaamista, kehittää työelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin. Helsingin kaupungin Stadin ammattiopisto on monialainen ammatillinen oppilaitos. Se tarjoaa koulutusta ja palveluita nuorten ammatillisessa peruskoulutuksessa, aikuiskoulutuksessa, oppisopimuskoulutuksessa sekä niveltäytöksessä. Stadin ammattiopistossa opiskelee noin 16 000 opiskelijaa, yli 50 eri ammattiin.

Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö uudistui 1.1.2018. Se toi mukanaan uusia asioita kuten jatkuvan haun ja koulutuksen järjestäjille jatko-ohjausvelvoitteen. Nämä ja laadukas ammatillinen koulutus edellyttää riittäviä käytössä olevia resursseja.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupungin Stadin ammattiopiston resurssien kohentamiseksi varataan talousarvioon 1 000 000 € lisämääräraha. Tämän lisämäärärahan turvin tulee parantaa opinto-ohjauksen resursointia, ammatillista erityisopetusta ja auttaa kielen oppimisen vaikeuksista kärsiviä (esim. S2 resurssit).

Helsingissä 14.03.2018

Korkkula Vesa (1 + 16)

Said Ahmed Suldaan

Koivulaakso Dan

Vuorjoki Anna

Kivelä Mai

Månsson Björn

Alametsä Alviina

Ohisalo Maria

Torsti Pilvi

Malin Petra

Honkasalo Veronika

Arhinmäki Paavo

Sydänmaa Johanna

Kari Emma

Koskinen Kauko

Ebeling Mika

Stranius Leo

11.10.2018

Asia

Valtuutettu Heimo Laaksosen ja 2 muun valtuutetun talousarvioaloi- te Ylä-Malmin torin suihkulähteen saneeraamisesta

HEL 2018-003222 T 00 00 03

Päätösehdotus

Aloitteentekijät mainitsevat aloitteessaan seuraavaa:

”Esitämme, että Ylä-Malmin torin suihkulähteen kunnostamiseen vara-
taan pikaisesti sille tarvittava määräraha, ja se saadaan kunnostettua.”

Aloitteesta on saatu 21.8.2018 kaupunkiympäristölautakunnan lausun-
to.

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja
toteaa, että Ylä- ja Ala-Malmin torit ovat tärkeä osa Malmin julkista ti-
laa. Ylä-Malmin torilla sijaitseva suihkulähde on ollut toria elävöittävä
elementti. Suihkulähde ei ole tällä hetkellä käytössä vuotavan raken-
teen ja ylläpitokustannusten vuoksi. Malmin keskuksen julkista tilaa on
kehitetty viime vuosien aikana mm. lähiörahaston avulla.

Kaupunkiympäristön toimiala valmistelee yhteistyössä Malmin aluera-
kentamisprojektin kanssa Malmin keskustan kehittämissuunnitelmaa ja -peri-
aatteita. Työ pohjautuu yleiskaavan tavoitteisiin. Malmin aluesuunnitel-
ma päivitetään samassa yhteydessä. Ylä-Malmin torin alueella selvite-
tään täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Torin tai sen vesiaiheen
peruskorjauksen suunnittelu ei ole tässä vaiheessa tarkoituksenmu-
kaista ennen, kuin asemakaavoituksen vaikutukset alueeseen ovat sel-
villä.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 386](#)

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2018-003222 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Malmi on toinen Helsingin osakeskuksista ja koillisen Helsingin keskeisiä joukkoliikenteellisiä solmukohtia. Malmin kehittäminen ja profiilin nosto on kaupunkiympäristön toimialan kohteena seuraavina vuosina. Malmin keskuksen julkista tilaa on jo kehitetty viime vuosien aikana muun muassa lähiörahaston avulla.

Ylä- ja Ala-Malmin torit ovat tärkeä osa Malmin julkista tilaa, joiden viihtyisyyttä voidaan parantaa. Ylä-Malmin torilla sijaitseva suihkulähde on ollut toria elävöittävä elementti. Suihkulähde ei ole käytössä vuotavan rakenteen ja ylläpitokustannusten vuoksi.

Malmin keskus muuttuu täydennysrakentamisen myötä. Asemakaava-palvelu valmistelelee Malmin keskustan kehittämisen visiota ja periaatteita. Työ pohjautuu yleiskaavan tavoitteisiin. Ylä-Malmin torin alueella selvitetään täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Torin tai sen vesiaiheen peruskorjauksen suunnittelu ei ole tässä vaiheessa tarkoituksenmukaista ennen, kuin asemakaavoituksen vaikutukset alueeseen ovat selvillä.

Edellä mainitun lisäksi Ylä-Malmin torin suihkulähteen uudelleen rakentaminen toimivaksi ja vuotamattomaksi ei ole tarkoituksenmukaista suurten korjauskustannusten ja altaan isohkosta koosta johtuvien ylläpitokustannusten vuoksi. Yhden suihkulähteen ylläpitokustannukset käyttökautena sen koosta riippuen ovat noin 2000 - 5000 euroa kuukaudessa. Altaan kunnostamiseen ei ole varauduttu investioitiohjelmassa. Sen sijaan Ylä-Malmin toria voidaan kaunistaa kukka- ja muilla istutuksilla.

Edellä mainittujen seikkojen johdosta Ylä-Malmin torin suihkulähteen kunnostamiseen ei ole varauduttu lisämäärärahalla talousarvioehdotuksessa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Tero Santaoja, yksikön päällikkö, puhelin: 310 37155
tero.santaoja(a)hel.fi

Määrärahan saaminen Ylä-Malmin torin suihkulähteen saneeraamiseksi

Esitämme Ylä-Malmin torin suihkulähteen ja sen välittömän ympäristön saneeraamiseksi erillistä määrärahaa. Oletettavasti 100.000 euroa olisi riittävä.

Allekirjoittanut, ensimmäinen allekirjoittaja, on aiemmin tehnyt valtuustoaloitteen mm. rikkinäisen suihkulähteeltään saattamiseksi kuntoon. Tuolloin saadussa vastauksessa myönnettiin suihkulähteen surkeus, mutta todettiin, että sen saattamiseksi arvonsa ja ympäristönsä ansaitsemaan kuntoon ei ole määrärahoja.

Näin esitämmekin, että Ylä-Malmin torin suihkulähteen kunnostamiseen varataan pikaisesti sille tarvittava määräraha, ja se saadaan kunnostettua.

Helsingissä 14.03.2018

Laaksonen Heimo (1 + 2)

Jalovaara Ville

Said Ahmed Suldaan

Valtuutettu Ville Jalovaaran ja 10 muun talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä kouluille jalkautuviin lyhytinterventiopalveluihin lapsille ja nuorille

HEL 2018-003223 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että vuoden 2019 talousarvioon varataan rahat 10–20 sosiaali- ja terveystalouden työntekijän palkkaamiseen ennaltaehkäiseviin kouluille jalkautuviin palveluihin. Esityksen mukaan palvelut olisivat oppilashuollosta ja erikoissairaanhoidosta erillisiä ennaltaehkäiseviä palveluja, joissa hyödynnettäisiin 1–10 kerran lyhytinterventiota.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja sosiaali- ja terveystalouden lausuntoihin viitaten, että uusien palvelujen sijaan on tarkoituksenmukaista panostaa olemassa oleviin palveluihin sekä yhteistyön kehittämiseen.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuus, riittävyys ja oikea-aikaisuus ovat tärkeitä lasten ja nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä. Varhaisen puuttumisen lähipalveluihin on satsattu Helsingissä viime aikoina monella tavalla. Myönteisen erityiskohtelun rahoitusta on käytetty vuonna 2018 psykologien ja kuraattorien palkkaamiseen. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on panostanut HYKS varhain-palveluun, jossa erikoissairaanhoidon työntekijät saapuvat matalalla kynnyksellä kouluun ja oppilaitoksiin auttamaan opettajia ja oppilashuoltohenkilöstöä heidän työssään. Perhekeskus -toimintamallissa suunnitellaan matalan kynnyksen hoitopalveluja ja lapsiperheiden palveluiden muutosohjelmassa (Lape) kehitetään uusia toimintatapoja nykyisten toimintojen tehostamiseksi. Lisäksi pilottioppilaitoksissa kokeillaan liikkuvaa tiimiä, jonka tehtävänä on jalkautua nuorten pariin, jotka eivät vielä ole löytäneet tarvitsemiaan olemassa olevia sosiaali- ja terveyspalveluja sekä arvioida kyseisten palvelujen toimivuutta ja saatavuutta.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstö tarvitsee osaamisen vahvistamista koululaisten ja opiskelijoiden mielenterveyden edistämiseen. Terveystalouden hoitajien ja kuraattorien osaamista ja työn vaikuttavuutta lisätään, koulupsykologien työtä kehitetään ja vanhemmuutta tuetaan. Terveystalouden hoitajien ja kuraattorien osaamista voidaan lisätä perehdyttämällä heidät johonkin näyttöön perustuvaan interventiomalliin, mutta kunkin lapsen ja nuoren kohdalla tulee tapauskohtaisesti harkita, millainen interventio hänelle sopii.

Aloitettujen ja suunnitteilla olevien muutosten vaikutusta lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuuteen ja toimivuuteen seurataan. Lisäksi arvioidaan terveydenhoitajien ja koulupsykologien riittävyyttä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa ja toteutetaan tarvittavia muutoksia talousarvion puitteissa.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.08.2018 § 197](#)

HEL 2018-003223 T 00 00 03

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Ville Jalovaaran ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien määrärahan lisäämistä kouluille jalkautuviin lyhytinterventiopalveluihin lapsille ja nuorille:

"Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuutta, riittävyyttä ja oikea-aikaisuutta tärkeänä tekijänä lasten ja nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä.

Eri ammattiryhmien määrän ja roolien sekä palvelujen muutoksia kouluilla tulee tarkastella suhteessa olemassa oleviin palveluihin. Työntekijöiden lisäämisen sijasta on tarkoituksenmukaista arvioida palvelujen laatua osaamisen näkökulmasta sekä tarkastella eri työntekijäryhmien tehtäviä. Psykiatristen sairaanhoitajien palkkaaminen kouluille lisäisi entisestään oppilas- ja opiskeluhuollossa toimivien ammattilaisten määrää. Lapset ja nuoret hyötyvät ensisijaisesti siitä, että tulevat kohdatuiksi ja ymmärretyiksi yksilöinä aikuisen taholta. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista, että panostetaan jo olemassa oleviin palveluihin ja ammattiryhmien väliseen yhteistyöhön.

Oppilas- ja opiskeluhuollossa lasten ja nuorten tukena työskentelevät kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja sekä lääkäri. Kaikkia ongelmia ei ole mahdollista ehkäistä yhteisöllisellä oppilas- ja opiskeluhuollolla, vaan osa lapsista ja nuorista tarvitsee tulevaisuudessakin yksilöllistä tukea. Erityisesti tämä koskee nuorten mielenterveyttä, koska esimerkiksi masennus ja ahdistus yleistyvät väestössä nuoruusiässä.

Opiskeluterveydenhuollossa toimii tällä hetkellä seitsemän mielenterveystyöhön erikoistunutta sairaanhoitajaa, joille kuuluvat pääsääntöisesti 16-29 -vuotiaiden opiskelijoiden matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut. Sairaanhoitajat toimivat osin oppilaitoksissa ja osin keskitetyssä opiskeluterveydenhuollon toimipisteissä. Osana nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen hanketta, johon on varattu 2 milj. euroa, kokeillaan liikkuvaa tiimiä. Liikkuvan tiimiin kuuluvat psykologi, sosiaaliohjaaja ja kaksi psykiatrista sairaanhoitajaa. Heidän tehtävänä on jalkautua pilottioppilaitoksissa niiden opiskelijoiden sekä koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten pariin, jotka eivät ole löytäneet tarvitsemiaan olemassa olevia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, sekä arvioida kyseisten palvelujen toimivuutta ja saavutettavuutta.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstö tarvitsee osaamisen vahvistamista koululaisten ja opiskelijoiden mielenterveyden edistämiseen. Terveystoimintajien ja kuraattoreiden osaamista ja työn vaikuttavuutta voidaan lisätä perehdyttämällä heidät johonkin näyttöön perustuvaan lyhytinterventiomalliin.

Koulupsykologeilla olisi hyvä olla mahdollisuus tehdä muutakin kuin opimiseen liittyvää työtä. Tärkeänä pidetään myös vanhemmuuden tukemista alle kouluikäisten lasten käytösoireiden hillitsemiseksi. Näiden toimenpiteiden lisäksi arvioidaan terveydenhoitajien ja koulupsykologien määrän riittävyyttä koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa ja tarvittavia muutoksia toteutetaan talousarvion puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Terveydenhoitajien ja kuraattorien osaamisen vahvistaminen mielenterveyden edistämiseksi mahdollistaa vaikuttavamman palvelun tuottamisen. Lisäksi se parantaa työntekijän tunnetta oman työn hallinnasta. Terveystoimintajan ja kuraattorin työntekijäkohtaisen asiakasmäärän ollessa kohtuullinen mahdollistuu työssä paremmin lasten ja nuorten kanssa tehtävän intervention toteutuminen."

[14.08.2018 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.08.2018 § 152](#)

HEL 2018-003223 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja tarjoavat Helsingissä mm. koulujen opiskeluhuollon toimijat, perheneuvolat, nuorisoasema sekä lasten ja nuorten psykiatria. Tämän lisäksi eräät kolmannen sektorin toimijat tarjoavat arvokasta apua kriisiytyneiden tilanteiden hoitamises- sa ja niiden ennaltaehkäisemisessä.

Varhaisen puuttumisen lähipalveluihin on satsattu Helsingissä viime ai- koina monella taholla. Kaupunki on palkannut positiivisen diskriminaa- tion rahalla vuoden 2018 alusta viisi uutta psykologia ja kolme kuraatto- ria vuodeksi kerrallaan. Myös esiopetuksen psykologi- ja kuraattoripal- veluja vahvistetaan. Lisäksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri on panostanut HYKS varhain –palveluun, jossa erikoissairaanhoidon työntekijät saapuvat matalalla kynnyksellä kouluihin ja oppilaitoksiin auttamaan opettajia ja oppilashuoltohenkilöstöä heidän työssään.

Parhaillaan valmisteltavina ovat lisäksi perhekeskus- toimintamalli sekä muut lapsiperheiden palveluiden muutosohjelmaan (Lape) sisältyvät asiat. Perhekeskusten yhteyteen on suunniteltu matalan kynnyksen hoitopalveluja ja Lape-ohjelman avulla kehitetään uusia toimintatapoja, joiden avulla voidaan tehostaa nykyisiä toimintoja mm. digitaalisuutta hyödyntäen ja toimintojen vaikuttavuutta arvioiden.

Lisähenkilökunnan tuominen on toki aina avuksi, mutta rinnakkaisen systeemin luominen ei ole oppilaiden kannalta hyvä asia. Ennaltaehkäi- sevä työ perustuu tuttuihin arjessa mukana oleviin henkilöihin. 10-20 hengen lisäresurssi opiskeluhuollon rinnalle loisi oppilaiden kannalta sekavan käytännön joka ei riittäisi kattamaan kuin pienen osan kouluis- ta ja oppilaitoksista. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja opiskeluhuollon toimijoiden kannattaakin yhdessä miettiä, miten mahdollinen lisäresurs- si voitaisiin järjestää mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja koulun omaa hyvinvointityötä tukevasti.

Kunakin lapsen tai nuoren kohdalla tulee tapauskohtaisesti harkita, millainen interventio sopii hänelle parhaiten. Lyhytinterventio toimii osassa tilanteissa, mutta osassa tarvitaan pitempikestoisia hoitokontakteja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että tässä vaiheessa seurataan jo aloitettujen ja suunnitteilla olevien muutosten vaikutusta lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden saatavuuteen ja toimivuuteen. Ehdotetun lisämäärärahan lapsi- ja terveysvaikutuksia sekä tarvetta on vaikea arvioida, ennen kuin edellä kuvatut, jo sovitut muutokset on otettu käyttöön.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä kouluille jalkautuviin lyhytinterven- tiopalveluihin lapsille ja nuorille

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuus Helsingissä on todettu riittämättömäksi, lasten- ja nuortensykehoitajien sekä perheneuvolassa on jonoja eikä palveluja riitä kaikille tarvitseville. Lisäksi työssäkäyvien vanhempien on vaikea viedä lasta tapaamisiin säännöllisesti, kun palvelut on keski- tetty. Tämä johtaa pudokkuuteen. Tarvitaan varhaisen puuttumisen lähipalveluja, jotka sijoittuvat lähelle asiakkaita. Tähän kouluille jalkautuvat palvelut ovat loogisin ratkaisu. Vastaavasta, psykiatristen sairaanhoitajien koulutuksesta on saatu hyviä kokemuksia pienessä mittakaavassa niin Helsingissä kuin Espoossakin. Esitämme lisäresurssiksi sosiaali- ja terveystieteiden ennaltaehkäiseviä kouluille jalkautuvia palveluja. Palvelut sijoittuvat koulujen oppilashuollon rinnalle, siitä ja erikoissairaanhoidosta erillisenä ennaltaehkäisevänä 1-10 kerran lyhytinterventioita hyödyntävänä työnä. Ehdotus tukee työllisyyttä ja sillä on positiivisia lapsivaikutuksia. Esitän, että talousarvioon v. 2019 varataan rahat 10-20 sosiaali- ja terveysalan työntekijän palkkaamiseen.

Helsingissä 14.03.2018

Jalovaara Ville (1 + 10)

Vepsä Sinikka

Heinäluoma Eveliina

Malin Petra

Hernberg Kaisa

Holopainen Mari

Järvinen Jukka

Korkkula Vesa

Haatainen Tuula

Vanhanen Reetta

Torsti Pilvi

Valtuutettu Petra Malinin ja 20 muun valtuutetun talousarvioaloite naisvaltaisten alojen palkkatason nostamisesta

HEL 2018-003225 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsinki korottaa palkkakuopassa olevien naisvaltaisten alojen palkkausta vaatavuutta vastaavaksi, ja varaa talousarvioon sitä varten tarvittavat varat. Talousarvioaloitteessa esitetään samalla, että Helsinki selvittää muista kunnista naisvaltaisten pienipalkkaisten alojen palkkatasoa, sitä onko palkkatasoa nostettu, ja miten nosto on vaikuttanut työvoiman saatavuuteen. Talousarvioon varattu määräraha voidaan kohdentaa toimialojen vaatavuuteen perustuvien arvioiden mukaan ja kohdentamisessa voidaan hyödyntää muilta kunnilta saatuja tietoja.

Khs toteaa, että Helsingin kaupunki on toteuttanut palkankorotuksia valtakunnallisten virka – ja työehtosopimusten mukaisesti viime vuodet. Sopimusten mukaiset korotukset ovat olleet pääosin yleiskorotuksia, jolloin palkat ovat korottuneet kaikilla henkilöstöryhmillä samassa suhteessa.

Vuoden 2019 alusta on kunnissa toteutettavana ns. järjestelyerä, jonka kohdentamisesta neuvotellaan henkilöstöjärjestöjen kanssa ja, josta kunnissa päätetään. Korotussumma on tällä kertaa suuri ollen 1,2 % palkkasummasta suurimmalla sopimusallalla eli kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen piirissä. Summa vaihtelee hieman sopimusaloittain. Neuvotteluja varten kartoitetaan laaja-alaisesti korotustarpeita ja vertaillaan eri ammattiryhmiä keskenään.

Tasa-arvolakiin perustuva palkkakartaistus miesten ja naisten palkkaeroista on myös valmisteilla jolloin käytettävissä on ajantasaista tietoa palkankorotustarpeista myös tasa-arvonäkökulmasta.

Kaupunki käynnistää osana talousarvioprosessia pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelman, jonka valmistelussa on hyödynnetty em. tarvekartoituksia. Tärkeää on priorisoida ja tunnistaa olennaiset ja perusteettomat palkkaepäkohdat sekä erilaiset palkkojen kehitystarpeet myös työnantajan näkökulmasta.

Vuonna 2019 aloitettua palkkakehityssuunnitelmaa jatketaan tulevana vuosina. Kaupunki kuulee henkilöstöjärjestöjä palkkakehityssuunnitelman valmistelussa. Jatkotyössä arvioidaan palkkakehityssuunnitelman kohdennuksen vaikutuksia esimerkiksi henkilöstön rekrytoinnissa.

Khs katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

11.10.2018

Asia

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Talousarvioaloite naisvaltaisten alojen palkkatason nostosta

Monilla naisvaltaisilla aloilla palkkataso ei vastaa työn vaativuutta ja sen yhteiskunnallista merkittävyyttä. Näillä aloilla on usein myös pula koulutetuista työntekijöistä, kuten lastentarhanopettajista tai sosiaalityöntekijöistä.

Helsinki on yksi suurimmista julkisen sektorin työnantajista, joten Helsingin palkkatasolla on iso merkitys sukupuolten palkkatasa-arvoon Suomessa. Osa kunnista on päättänyt käyttää palkankorotuksia rekrytoinnin helpottamiseen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki korottaa palkkakuopassa olevien naisvaltaisten alojen palkkausta vaativuutta vastaavaksi, ja varaa talousarvioon sitä varten tarvittavat varat.

Esitämme samalla, että Helsinki selvittää muista kunnista naisvaltaisten pienipalkkaisten alojen palkkatasoa, sitä onko palkkatasoa nostettu, ja miten nosto on vaikuttanut työvoiman saatavuuteen. Talousarvioon varattu määräraha voidaan kohdentaa toimialojen vaativuuteen perustuvien arvioiden mukaan ja kohdentamisessa voidaan hyödyntää muilta kunnilta saatuja tietoja.

Helsingissä 14.03.2018

Malin Petra (1 + 20)

Said Ahmed Suldaan

Korkkula Vesa

Honkasalo Veronika

Månsson Björn

Arhinmäki Paavo

Asko-Seljavaara Sirpa

Ebeling Mika

Vanhanen Reetta

Sydänmaa Johanna

Alametsä Alviina

Aro Katju

Koivulaakso Dan

Biaudet Eva

Vuorjoki Anna

Kivelä Mai

Borgarsdottir Sandelin Silja

Pennanen Petrus

Modig Silvia

Stranius Leo

Vepsä Sinikka

Valtuutettu Maria Ohisalon ja 24 muun talousarvioaloite asumisneuvonnan vahvistamisesta ja häätöjen ehkäisystä

HEL 2018-003229 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään neljän uuden työntekijän lisäresursointia asumisneuvontaan häätöjen sekä esimerkiksi vuokratien kertymisen ja asuinyhteisöjen sisäisten konfliktitilanteiden ehkäisyyn.

Kaupunginhallitus toteaa sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoihin viitaten, että asumisneuvonnalla on merkittävä häätöjä vähentävä vaikutus ja mikäli lisäresursointitarvetta ilmenee, se on mahdollista tehdä sosiaali- ja terveystoimialan talousarvion puitteissa. Sosiaali- ja terveystoimialan käyttösuunnitelma hyväksytään lautakunnassa joulukuussa 2018.

Asumisneuvonta on osoittautunut hyväksi toimintamalliksi vuokratelkojen, häätöjen ja muiden asumisen ongelmien ehkäisyssä. Tutkimuksen mukaan häätöjen määrä on noin kolmanneksen pienempi kiinteistöyhtiöissä, joissa asumisneuvontapalvelu on ollut käytettävissä. Asumisneuvonnan vahvistaminen ja vakiinnuttaminen on ehkäisevänä toimenpiteenä kansallisessa Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn toimenpideohjelmassa 2016–2019 ja asumisneuvonta on saanut vuosittain osarahoitusta Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskukselta (ARA).

Asumisneuvontapalvelua tarjotaan osassa Helsingin kaupungin Asunnot Oy:n (Heka Oy) alueyhtiöitä. Asumisneuvoja on tällä hetkellä 16 ja lisäksi tiimissä työskentelee psykiatrinen sairaanhoitaja ja asumiskummitoiminnan hanketyöntekijä.

Asumisneuvonnan asiakasmäärät ovat olleet kasvussa. Akuutit vuokratelkatilanteet lisääntyivät vuonna 2017 kun perustoimeentulotuen myöntäminen siirtyi Kelaan. Asumisneuvontatoiminnan laajentamisella olisi vaikutuksia palvelun saannin tasavertaisuuteen ja se lisäisi mahdollisuuksia puuttua ajoissa asumisen häiriötilanteisiin.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 385](#)

HEL 2018-003229 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Asumisneuvojatoiminta Helsingissä

Asumisneuvonta on asumissosiaalisia ongelmia ennaltaehkäisevää toimintaa, jonka avulla pyritään estämään vuokravelan syntyminen, ehkäisemään häätöjä ja turvaamaan asuminen kaikissa tilanteissa.

Asumisneuvontatyö käynnistyi Helsingissä kokeiluluonteisesti jo vuonna 1999 -2004 osana Urban I ja Urban II – ohjelmia sekä Equal-projektia. Helsingin kaupungin oma asumisneuvojatoiminta aloitettiin vuonna 2006 ja vakiinnutettiin vuonna 2011. Kaupungin organisaatiossa toiminta kuuluu sosiaali- ja terveystoimialalle. Asumisneuvonnan tiimissä toimii kaikkiaan 16 asumisneuvojaa, jotka ovat kaupungin sosiaalityöntekijöitä. Huhtikuusta 2017 alkaen on tiimin kumppanina toiminut myös psykiatrinen sairaanhoitaja. Asumisneuvojat työskentelevät eri sosiaali-palvelupisteissä ja osassa Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka Oy) alueyhtiöistä. Asumisneuvojien yhteistyöverkostoon kuuluvat muun muassa vuokrataloyhtiöt, isännöitsijät, sosiaali- ja terveystoimi, järjestöt, seurakunta, asumispalvelut, Kansaneläkelaitos ja Ulosottovirasto.

Valtio (Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus) myöntää avustusta asumisneuvontaan talousarvioon varaamiensa määrärahojen puitteissa. Vuosina 2016 - 2018 myönnettiin avustusta 2,7 M€ eli 900 000 €/vuosi.

Asumisneuvojatoiminnan vaikuttavuudesta

TA - Kaupunkitutkimus Oy:n asumisneuvonnan vaikuttavuusanalyysi osoitti vuonna 2010, että häätöjen määrä väheni 32 % niissä Helsingin kaupungin kiinteistöyhtiöissä, joissa on ollut käytettävissä asumisneuvonta-palvelua, verrattuna niihin, joissa palvelua ei ollut. Sama kehitys jatkui myöhempinä vuosina, esimerkiksi vuodesta 2016 vuoteen 2017 Heka Oy:n vireille pantujen häätöjen määrä väheni noin 26 %.

Yhden häätöprosessin kustannukset voivat analyysin mukaan olla 5000–20 000 euroa ja ne jäävät usein luottotappioiksi. Asumisneuvonta tuo häätöjen vähenemisen kautta julkistalouteen ja kansantalouteen merkittäviä säästöjä, jotka ylittävät toiminnasta aiheutuvat kustannukset.

Asumisneuvonnan laajentaminen

Asuminen on tärkeä osa hyvinvointia. Asunnottomuus aiheuttaa nopeasti syrjäytymistä ja vaikutukset ulottuvat ihmisten terveyteen, koulutukseen, työhön, toimeentuloon ja sosiaalisiin suhteisiin.

Asumisneuvonnan vahvistaminen ja vakiinnuttaminen tuodaan esiin yhtenä asunnottomuutta ehkäisevänä toimenpiteenä myös valtioneuvoston 9.6.2016 hyväksymässä Asunnottomuuden ennaltaehkäisytoimenpideohjelmassa 2016 – 2019. Ohjelman mukaan ympäristöministeriö ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus edistävät asumisneuvonnan laajentamista kaikkiin isoihin kaupunkeihin ja kehyskuntiin.

Asumisneuvontatoiminnan laajentaminen Helsingissä mahdollistaisi nykyistä paremmin kaikkien kaupunkilaisten tasavertaisen asumisneuvontapalvelun saannin ja lisäisi mahdollisuutta puuttua ajoissa asumisen häiriötilanteisiin. Vuokravelkojen takia asunnostaan hädettyjen ja luottotietonsa menettäneiden asema asuntomarkkinoilla on erittäin vaikea. Vaihtoehtoja ei juuri ole, sillä useimmat vuokranantajat eivät ota vuokralaiseksi luottotietonsa menettäneitä. Siksi uutta vuokra-asuntoa haetaan usein vain kaupungilta. Helsingin kaupungilla asukasvalinnoista vastaava asuntopalvelut-yksikkö tekee haastavissa asukasvalintatilanteissa yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimen sosiaalityöntekijöiden ja asumisneuvonnan kanssa.

Asumisneuvojatoiminta kuuluu hallinnollisesti sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen, joten toiminnan laajentamisella ei ole vaikutusta kaupunkiympäristön toimialan budjettiin.

Asumisneuvonnan avulla pystytään onnistuneesti ennaltaehkäisemään asumisen ongelmia ja vähentämään häätöjä. Tätä kautta tapahtuva hyvinvoinnin ja turvallisuudentunteen lisääminen hyödyttää toteutuessaan kaikkia kuntalaisia

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Marjaana Santala, lakimies, puhelin: 310 34108
marjaana.santala(a)hel.fi
Merja Liski, yksikön päällikkö, puhelin: 310 34184
merja.liski(a)hel.fi

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.08.2018 § 198](#)

HEL 2018-003229 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Maria Ohisalon ja 24 muun valtuutetun talousarvioaloitteeseen asumisneuvonnan vahvistamisesta ja häätöjen ehkäisystä:

Asumisneuvonnasta

Asumisneuvonnalla pyritään ratkaisemaan mm. vuokravelan, häiritsevän elämän tai asunnon huonosta hoidosta johtuvia ongelmia, ottaen huomioon kaikkien osapuolten näkökulmat. Asumisneuvonnan tavoite on turvata väestön asumisen ongelmiin liittyvät tarpeet yhteen sovituilla, oikea-aikaisilla ja räätälöidyillä palveluilla.

Tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimessa on 16 asumisneuvojaa. Heidän lisäksi tiimissä on myös psykiatrinen sairaanhoitaja ja asumiskummitoiminnan hanketyöntekijä. Asumisneuvontapalvelua tarjotaan sosiaalityön toimipisteissä alueen asukkaille ja viidessä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka Oy) alueyhtiöissä. Lisäksi asumisneuvontapalvelua tarjotaan toimeksiantosopimuksella kymmenessä Heka Oy:n alueyhtiössä.

Asumisneuvonta on saanut ARA-rahoitusta toimintaansa vuosittain pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelmasta. Viime vuodelle on haettu avustusta 237 500 euroa, mutta päätöstä ei ole vielä tullut. Summa kattaa 28 prosenttia asumisneuvonnan henkilöstökuluista.

Häädöistä Helsingissä ja asumisneuvonnan vaikuttavuudesta

Helsingissä häädöt lisääntyivät vuodesta 2016 (245 kpl) vuoteen 2017 (372 kpl) huolimatta siitä, että Heka Oy:n häädöt vähenivät. Suurin osa kasvusta johtui yksityisen vuokra-asuntokannan häädöistä (127 kpl).

Heka Oy:llä on noin 48 000 vuokra-asuntoa. Heka Oy:n alueyhtiöiden vuokrasaamiset ovat keskimäärin pienempiä niissä yhtiöissä, joissa on asumisneuvoja. Nykyään yhä useampi vuokravelkatilanne saadaan hallintaan yhteistyössä entistä aiemmin. Vuonna 2017 vuokraveloista johtuvia häätöjä toteutui Heka Oy:n alueyhtiöissä 85 kappaletta. Erityisesti alkuvuodesta 2017 akuutit vuokravelkatilanteet lisääntyivät, kun perustoimeentulotuen myöntäminen siirrettiin Kelaan. Siitä huolimatta Heka Oy:n vireille pannut käräjäoikeuteen edenneet häädöt vähenivät 26 prosenttia vuodesta 2016 vuoteen 2017.

Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta toteaa 10.4.2018: "Asumisneuvontatoiminnalla on ollut merkittävä häätöjä vähentävä vaikutus. Asumisneuvonnan asiakasmäärät ovat olleet kasvussa Helsingin kasvavan asukasmäärän vuoksi. Sosiaali- ja terveystoimialan tulee varmistaa asumisneuvontatoiminnan riittävyys kasvavaan asiakasmäärään nähden."

Neljän uuden työntekijän lisäresursointi

Aloitteessa esitetään neljän uuden työntekijän lisäresursointia asumisneuvontaan, jotta häätöjä ja esimerkiksi vuokratien kertymistä sekä asuinyhteisöjen sisäisiä konfliktitilanteita voidaan jatkossa ehkäistä tehokkaammin. Neljän asumisneuvojan palkkakustannukset olisivat noin 190 000 euroa vuodessa. Mahdollisia muutoksia voidaan tehdä talousarvion puitteissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asumisneuvonta on osoittautunut hyväksi toimintamalliksi vuokratien, häätöjen ja muiden asumisen ongelmien ehkäisyssä. Asuminen on yksi ihmisen perustarpeista. Eryteisesti asunnottomuus syrjäyttää tutkimustenkin mukaan nopeasti, joten sen torjuminen lisää ihmisten hyvinvointia ja turvallisuuden tunnetta.

[14.08.2018 Pöydälle](#)

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Leena Luhtasela, vs. nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 58283

leena.luhtasela(a)hel.fi

Marja Heikkinen, kehittämissuunnittelija, puhelin: 310 42303
marja.heikkinen(a)hel.fi

Asumisneuvonnan vahvistaminen ja häätöjen ehkäisy

Valtakunnanvoudinviraston mukaan häätöjen määrä Helsingissä on kasvanut. Vuonna 2016 vireille tulleiden häätöjen määrä Helsingissä oli 964, toimeenpantuja häätöjä oli 245. Vuonna 2017 vireilletulleita häätöjä oli 966, mutta toimeenpantuja häätöjä kuitenkin jo 372.

Asumisneuvonnan vaikuttavuusanalyysi vuonna 2010 on osoittanut, että asumisneuvonnan avulla häätöjen määrä on vähentynyt 32 % niissä Helsingin kaupungin kiinteistöyhtiöissä, joissa on ollut käytävissä asumisneuvontapalvelua, verrattuna niihin, joissa palvelua ei ole ollut. TA Kaupunkitutkimuksen mukaan yksittäisten häätöjen hinta kiinteistöyhtiöille vaihtelee välillä 5 000-20 000 euroa.

Kasvavassa kaupungissa asumiseen tarvitaan jatkossa yhä enemmän tukea. Parhaimmillaan asumisneuvonnan vahvistaminen ehkäisee asumisen ongelmia ja katkeamista sekä säästää kustannuksia.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme asumisneuvontaan neljän uuden työntekijän lisäresursointia (nykyään 16 työntekijää), jotta häätöjä ja esimerkiksi vuokratilanteiden kertymistä sekä asuinyhteisöjen sisäisiä konfliktitilanteita voidaan jatkossa ehkäistä tehokkaammin.

Helsingissä 14.3.2018
Maria Ohisalo

Helsingissä 14.03.2018
Ohisalo Maria (1 + 24)

Vanhanen Reetta

Juva Kati

Hernberg Kaisa

Hyttinen Nuutti

Rantanen Tuomas

Said Ahmed Suldaan

Modig Silvia

Honkasalo Veronika

Arhinmäki Paavo

Sydänmaa Johanna

Yanar Ozan

Malin Petra

Alametsä Alviina

Kari Emma

Vepsä Sinikka

Kivekäs Otso

Silvo Satu

Kousa Tuuli

Harjanne Atte

Järvinen Jukka

Korkkula Vesa

Vuorjoki Anna

Borgarsdottir Sandelin Silja

Kopra Pia

Valtuutettu Katju Aron ja 27 muun talousarvioaloite tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi

HEL 2018-003230 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään riittävien henkilö- ja tutkimusresurssien varmistamista vuoden 2019 talousarviossa kaupunkistrategian mukaiselle sukupuolten tasa-arvon edistämisen tutkimuspohjaiselle hankkeelle, jossa toteutetaan valituille palveluille sukupuolivaikutusten arviointi.

Kaupunginhallitus toteaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja terveystieteiden lautakunnan lausuntoihin viitaten, että kaupunkistrategian mukainen tasa-arvon edistämisen tutkimuspohjainen hanke käynnistyy vuoden 2018 aikana taustaselvityksillä ja tutkimuskysymysten konkretisoinnilla. Tutkimushankkeen tulokset ovat käytettävissä valtuustokauden jälkipuoliskolla.

Sukupuolten tasa-arvon edistämisen strategiahanke toteutetaan kaupunginkanslian ja toimialojen tiiviissä yhteistyössä, koordinoituvastuu hankkeesta on kaupunginkanslialla. Tutkimushanke toteutetaan talousarvion puitteissa ja tarvittavat henkilö- ja tutkimusresurssit varmistetaan kaupunginkanslian ja toimialojen käyttösuunnitelmissa.

Alustavan tutkimussuunnitelman mukaan toimialojen tutkimushankkeen otettavat palvelut ovat sosiaali- ja terveystoimialalta omaishoitajat, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tasa-arvovaikutukset, kaupunkiympäristön toimialalta alue-suunnitelman yhteydessä tehtävä asukaskysely ja vuorovaikutus sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalta liikuntapalveluiden liikuntaseurojen seuratuksi. Tarkemmat tutkimuskysymykset tarkentuvat kunkin palvelun osalta hankkeen edetessä ja tutkimukseen käytössä olevien aineistojen varmistuessa.

Helsingissä tasa-arvotyötä on tehty pitkään, kaupungin tasa-arvotoimikunta asetettiin ensimmäisen kerran vuonna 1986. Vuodesta 2006 lähtien Helsingissä on laadittu koko kaupungin yhteinen tasa-arvosuunnitelma, joka koostuu henkilöpoliittisesta ja palveluja koskevista suunnitelmista.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari

Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Sosiaali- ja terveyslautakunta 11.09.2018 § 214](#)

HEL 2018-003230 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi valtuutettu Katju Aron ym. talousarvioaloitteesta tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Kaupunkistrategiassa 2017–2021 todetaan, että sukupuolten tasa-arvo on läpäisevä periaate kaikessa kaupungin toiminnassa. Sen edistämiseksi käynnistetään tutkimuspohjainen hanke, jossa valituille palveluille toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.

Tämä tutkimushanke käynnistyy kuluvana vuonna ja sitä koordinoi kaupunginkanslian kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikkö. Tutkimushanke toteutetaan vuosina 2018–2019 siten, että tulokset ovat käytettävissä valtuustokauden jälkipuoliskolla. Vuonna 2018 tehdään taustaselvitystyötä sekä konkretisoidaan tutkimuskysymyksiä.

Sosiaali- ja terveystoimialalta on tutkimushankkeeseen valittu kohde-ryhmäksi omaishoitajat. Sovitut toimialan työntekijät osallistuvat hankkeeseen osana omaa työtään. Työskentelyn edetessä arvioidaan siihen tarvittavat resurssit ja mahdolliset lisätarpeet. Asialla ei ole vaikutuksia toimialan vuoden 2019 talousarvioon.

Omaishoitajalla tarkoitetaan omaista tai muuta hoidettavalle läheistä henkilöä, joka on tehnyt kunnan kanssa omaishoitosopimuksen. Omaishoitajaksi ryhtyminen perustuu vapaaehtoisuuteen. Omaishoidon tuki on lakisääteinen kokonaisuus, joka muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista sekä hoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Se on harkinnanvarainen sosiaalipalvelu, jota kunta järjestää sitä varten varaamallaan määrärahoilla. Helsingissä omaishoidon tuen saajia on vammaispalveluissa, kehitysvammahuollossa ja yli 65-vuotiaiden palveluissa. Sosiaali- ja terveystoi-

miala tukee omaishoitajien jaksamista erilaisin keinoin. Tukea tarjotaan myös sellaisille omaishoitajille, jotka eivät ole omaishoidon korvauksen piirissä.

Sukupuolten tasa-arvon edistäminen on tärkeää koko kaupungin toiminnassa. Kaupunki on sitoutunut Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjaan, jossa käsitellään sukupuoleen perustuvan näkökulman ottamista huomioon myös terveys- ja sosiaalipalveluissa (artiklat 14 ja 15). Sosiaali- ja terveystoimialalla tätä voidaan tarkastella eri näkökulmista, kuten esimerkiksi palvelujen piiriin pääsy, palvelujen kohdentuminen sekä päätöksenteko. Toimiala osallistuu kaupunkistrategiaan sisältyvään tutkimushankkeeseen, koska sen avulla voidaan saada uutta tietoa tasa-arvon toteutumisesta omaishoitajien piirissä. Tällä hetkellä omaishoitajista suurin osa on naisia ja hoidettavista suurin osa miehiä. Omaishoitajanaisten- ja miesten voimavarat, kokemukset sekä palvelujen ja tuen tarpeet ja niiden toteutuminen voivat olla erilaisia, mikä johtuu monista tekijöistä. Omaishoitajien tilanteen selvittäminen on tarpeen, jotta heille kaikille voidaan tarjota asianmukaiset palvelut.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Omaishoitajien toiminta edistää vammaisten sekä ikääntyneiden kotona asumisen mahdollisuuksia toimintakykyä rajoittavista seikoista huolimatta. Kotona asumisen onnistuminen edellyttää omaishoitajalta jaksamista ja riittäviä voimavaroja. Näitä voidaan tukea ja edistää erilaisilla hyvinvointia ja terveyttä edistävillä palvelulla ja toimenpiteillä. Omaishoitajien tulisi saada apua ja tukea tasa-arvoisesti. Tilanteesta ei ole tällä hetkellä ajantasaista tietoa, joten asiaa on syytä selvittää osana laajempaa tutkimushanketta.”

Käsittely

[11.09.2018 Ehdotuksen mukaan äänestyksin](#)

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Katju Aro: Poistetaan lausunnosta virkkeet: "Sovitut toimialan työntekijät osallistuvat hankkeeseen osana omaa työtään. Työskentelyn edetessä arvioidaan siihen tarvittavat resurssit ja mahdolliset lisätarpeet. Asialla ei ole vaikutuksia toimialan vuoden 2019 talousarvioon" ja lisätään lausunnon loppuun kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että käynnistetään kaupunkistrategiassa päätetty tutkimuspohjainen hanke sukupuolivaikutusten ja tasa-arvon arvioimiseksi. Hankkeen toteuttaminen edellyttää koordinaattoria ja tutkijaresurssin osoittamista toimialalle."

11.10.2018

Kannattaja: jäsen Ahto Apajalahti

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Katju Aro): Poistetaan lausunnosta virkkeet: "Sovitut toimialan työntekijät osallistuvat hankkeeseen osana omaa työtään. Työskentelyn edetessä arvioidaan siihen tarvittavat resurssit ja mahdolliset lisätarpeet. Asialla ei ole vaikutuksia toimialan vuoden 2019 talousarvioon" ja lisätään lausunnon loppuun kappale: "Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää tärkeänä, että käynnistetään kaupunkistrategiassa päätetty tutkimuspohjainen hanke sukupuolivaikutusten ja tasa-arvon arvioimiseksi. Hankkeen toteuttaminen edellyttää koordinaattoria ja tutkijaresurssin osoittamista toimialalle."

Jaa-äännet: 7

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Sakari Männikkö, Sanna-Mari Oranen, Matias Pajula, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 4

Ahto Apajalahti, Katju Aro, Sandra Hagman, Tuomas Tuure

Tyhjä: 2

Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 - 4 (tyhjää 2).

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, puhelin: 310 73867
pirkko.excell(a)hel.fi

[Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.08.2018 § 152](#)

HEL 2018-003230 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkistrategiassa 2017–2021 todetaan, että ”Sukupuolten tasa-arvo on läpäisevä periaate kaikessa kaupungin toiminnassa. Sen edistämiseksi käynnistetään tutkimuspohjainen hanke, jossa valituille palveluille toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.”

Tämä kaupunkistrategiassa esitetty tutkimushanke on käynnistymässä vuonna 2018 ja sitä koordinoi kaupunginkanslian kaupunkitutkimus ja -tilastot -yksikkö. Hankkeeseen otetaan mukaan 2–4 palvelua. Tutkimushanke toteutetaan vuosina 2018–2019, siten että tulokset ovat käytävissä valtuustokauden jälkipuoliskolla. Vuonna 2018 tehdään taustaselvitystyötä sekä konkretisoidaan tutkimuskysymyksiä. Samalla tarkentuu, missä määrin tutkimushanke on toteutettavissa kaupunginkanslian ja toimialojen omin voimin ja missä määrin tarvitaan ulkopuolisia konsultti- tai tutkijaresursseja.

Tutkimushankkeessa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta on mukana vuonna 2018 toteutettava liikuntapalveluiden liikuntaseurojen seuratuksen sukupuolivaikutusten arviointi, jonka toteuttaa määräaikainen työntekijän. Tässä arviointihankkeessa tarkastellaan, miten liikuntaseuroille myönnetyt liikuntapaikkojen tilavaraukset sekä liikuntaseurojen toiminta- ja tilankäyttöavustukset kohdentuvat sukupuolittain. Lisäksi seurakyselyllä selvitetään, kuinka liikuntaseuroissa koetaan tasa-arvon toteutuminen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla sukupuolten tasa-arvo ja sukupuolten moninaisuuden kunnioittaminen ovat keskeisiä arvoja. Moninainen vapaa-ajan kulttuurinen, liikunnallinen ja nuorisotyöllinen tekeminen tukee tasa-arvoa, mahdollisuuksia olla haluamallaan tavalla oma itsensä ja saada muilta kunnioitusta oman identiteettinsä rakentamisen ja identiteetissään olemisen tueksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla pidetään tärkeänä, että kaupunkistrategiassa päätetty tutkimuspohjainen hanke sukupuolivaikutusten arvioimiseksi ja tasa-arvon edistämiseksi käynnistetään. Tutkimuksen ja kehittämistyön onnistunut toteuttaminen vaatii koordinaattorin palkkaamista ja lisäresurssin osoittamista toimialalle, vähintään hankkeen yhteyshenkilön työpanosta toimialalla. Tasa-arvotyön kehittäminen toimialan kaikissa palvelukokonaisuuksissa tukee sekä palveluiden että yhteisen työn kehittämisen tasa-arvoa edistävää suuntaa.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marja-Liisa Komulainen, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 85506
marja-liisa.komulainen(a)hel.fi

[Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 389](#)

HEL 2018-003230 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tasa-arvon edistäminen on tärkeä osa turvallisen ja toimivan kaupungin kehittämistä. Toimiala näkee tasa-arvohankkeen tärkeänä ja on aktiivisesti mukana siihen liittyvässä tutkimustyössä. Kaupunkiympäristön kehittämiseen liittyy merkittävästi tekijöitä, joilla vaikutetaan koettuun turvallisuuteen ja asukkaiden hyvinvointiin. Esimerkiksi puistojen ja leikkipaikkojen suunnittelussa on aina mukana muun muassa tasa-arvonäkökulmat ja turvallisuus. Kaupunkisuunnittelun keinoin tehtyjen ratkaisuiden vaikutusten mittaaminen tasa-arvon näkökulmasta on kuitenkin aina haasteellista.

Kaupunkiympäristön toimiala on mukana sukupuolten tasa-arvon strategiahankkeen toteuttamiseksi aloitetussa tutkimuksessa. Kaupunkiympäristön osalta tutkimuksen kohteena on aluesuunnitelman yhteydessä tehtävän asukaskyselyn ja vuorovaikutuksen sukupuolivaikutusten arviointi. Aluesuunnitelma on väline olemassa olevien yleisten alueiden kunnostustarpeiden kartoittamiseksi ja parannusehdotusten laatimiseksi. Aluesuunnitelma on voimassa kohdealueella 10 vuotta.

Kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian toteuttamassa aluesuunnitelman arvioinnissa tarkastellaan, miten suunnitelmaan liittyvä asukasvuorovaikutus näyttäytyy sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta. Aineistoa tähän tarjoavat suunnitelmien lähtötiedoksi tehtävät asukas- ja karttakyselyt, joita voidaan analysoida muun muassa miesten ja naisten välisten vastauserojen näkökulmasta sekä osallistumisaktiivisuudesta. Kyselyjen taustatieto-osiossa on mukana sukupuoli, jonka perusteella analyysi voidaan toteuttaa. Vastausten ja tietopohjaisen tutkimuksen sekä havainnoinnin kautta on hyvät mahdollisuudet löytää uusia ratkaisuja koetun turvallisuuden ja tasa-arvon parantamiseksi.

Kaupunkiympäristön toimialalla on tahto ja mahdollisuus tehdä yhteistyötä tasa-arvon edistämiseksi muiden toimialojen kanssa kaupunkitasoisesti nykyisten resurssien puitteissa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jyrki Ulvila, projektisuunnittelija, puhelin: 310 38347
jyrki.ulvila(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.08.2018 § 153](#)

HEL 2018-003230 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta pitää tavoiteltavana tutkivan ohjelmityön aloittamista kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palvelujen järjestämisestä ja toteutumisesta sukupuolinäkökulman kannalta.

Biologisesti, somaattisesti ja geneettisesti moniulotteinen sukupuoli tulee yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti ymmärretyksi eri tavoin eri aikoina eri kulttuureissa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on merkittävä osuus prosesseihin, joilla sosiaalista sukupuolta kussakin ajassa tuotetaan. Se on keskeinen toimija – toisinaan enemmän, toisinaan vähemmän tiedostaen – sukupuoleen liittyvien merkitysten purkamisessa, yhteen sovittamisessa ja uusien rakentamisessa.

Sosiaalinen sukupuoli ilmenee oletamuksissa ja odotuksissa yksilöllistä persoonallisuuden piirteistä, kyvyistä, kiinnostuksista, arvoista, sopevuuden rajoista jne. Se tulee esille ja uusiutuu sosiaalisissa rakenteissa vallan, vastuiden ja tehtävien jakautumisena, kielenkäytön tapoina, puheen sisältönä sekä vuorovaikutuksen muotoina. Monet yksilölliset, organisatoriset ja kulttuuriset ulottuvuudet kietoutuvat toisiinsa sosiaalisten sukupuolten muovautuessa varhaiskasvatuksesta vapaaseen sivistystyöhön.

Sukupuolen kokemisen ja ilmenemisen moninaisuus edellyttää kasvatustalouden ammattilaisilta sekä organisaatioilta valppautta kuulla sukupuoliin liittyviä toiseuksia ja vastata uudesta ymmärryksestä syntyviin muutostarpeisiin. Sukupuolisensitiivisyys tarkoittaa, että saa, mutta ei aina täydy tulla kohdatuksi kaksijakoisesti tyttönä tai poikana.

Kasvatustyössä sukupuolten tasa-arvon toteutumista on punnittava niin pedagogiikan rakenteissa kuin sisällöissä. Se lomittuu tiiviisti yhdenvertaisuuden edistämisen muihin ulottuvuuksiin. Kyse on monimuotoisuuden vaalimisesta kasvatuksessa, osallisuuden ja monimuotoisuuden pedagogiikasta, dialogisten oppimisyhteisöjen luomisesta.

Monitieteinen sukupuolitutkimus tai sukupuolentutkimus on tuottanut jäsennyksiä myös muiden kuin sukupuoliin liittyvien stereotyyppien pur-

11.10.2018

kamiseen ja toiseuden ymmärtämiseen kasvatuksessa. Niiden pohjalta on kehitetty monimuotoisen, inklusiivisen ja ennakkokäsityksistä tietoisempaa pedagogiikan periaatteita sekä käytäntöjä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää tärkeänä, että käynnistetään kaupunkistrategiassa päätetty tutkimuspohjainen hanke sukupuolivaikutusten ja tasa-arvon arvioimiseksi. Tutkimuksen toteuttaminen edellyttää koordinaattorin palkkaamista ja lisäresurssin osoittamista toimialalle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Risto Keskinen, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 050 597 8748
risto.keskinen(a)hel.fi

Talousarvioaloite tasa-arvohankkeen rahoittamiseksi

Kaupunkistrategiassa on päätetty, että sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi käynnistetään valtuustokaudella tutkimuspohjainen hanke, jossa valituille palveluille toteutetaan sukupuolivaikutusten arviointi.

Esityksen taustalla on ruotsalainen esimerkki, jossa useat eri kunnat toteuttivat kuntalaisten tai kunnan henkilöstön kanssa yhteistyössä hankkeita sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi. Hankkeissa tutkittiin palveluiden järjestämistä ja toteutumista sukupuolinäkökulmasta, ja tehtiin tarvittavat muutokset, jotta löydetty eriarvoisuudet saatiin myös korjattua. Ruotsin hankkeessa toteutettiin 87 projektia ja sen kustannukset olivat viiden vuoden jaksolla 24 miljoonaa euroa. Tämä antaa mittakaavaa myös Helsingin hankkeen tarpeista.

Helsingin hankkeen ideana on, että tietoa tuotetaan tutkimuspohjaisesti. Se voisi tarkoittaa esimerkiksi havainnoivaa ja asiakkaiden kanssa vuorovaikutuksessa tehtävää tutkimusta terveydenhuollossa tai sosiaalipalveluissa, kyselytutkimusta kaupunkiympäristön koetusta turvallisuudesta kaupunkiympäristön toimialalla tai suunnitelmallista kiusaamisen ja oppimistulosten yhteyttä tutkivaa ohjelmatyötä peruskouluissa. Tutkimustyön keskeinen osa on tulosten läpikäynti, havaittujen hyvien toimintatapojen ja ratkaisujen vieminen käytäntöön ja näiden muutosten seuranta.

Hankkeen onnistunut toteutus edellyttää tutkimusresurssien lisäksi kokoaikaista koordinoijaa ja myös toimialakohtaisia vastuuhenkilöitä. Helsingin tulisikin huolehtia siitä, että vuoden 2019 talousarviossa varataan hankkeelle sekä riittävät henkilöstö- että tutkimusresurssit.

Helsingissä 14.03.2018

Aro Katju (1 + 27)

Korkkula Vesa

Malin Petra

Moisio Elina

Biaudet Eva

Vuorjoki Anna

Kivelä Mai

Pajunen Jenni

Kivekäs Otso

Sydänmaa Johanna

Kari Emma

Ohisalo Maria

Torsti Pilvi

Silvo Satu

Said Ahmed Suldaan

Koivulaakso Dan

Honkasalo Veronika

Månsson Björn

Borgarsdottir Sandelin Silja

Arhinmäki Paavo

Vanhanen Reetta

Hernberg Kaisa

Pennanen Petrus

Alametsä Alviina

Harjanne Atte

Stranius Leo

Rantanen Tuomas

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 14.03.2018

Talousarvioaloite

Kousa Tuuli

Valtuutettu Pilvi Torstin ja 13 muun valtuutetun talousarvioaloite lähipäiväkotiperiaatteen käyttöön ottamisesta Helsingissä 2019

HEL 2018-003231 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioon varataan määrärahat lähipäiväkotiperiaatteen toimeenpanon aloittamiseksi vuonna 2019.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatukseen ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Helsingin kaupunkistrategian mukaan suomen- ja ruotsinkielinen varhaiskasvatusta ja perusopetus ovat vetovoimaisia lähipalveluita, jossa varhaiskasvatusta ja esiopetuksen sekä perusopetuksen yhdenmukaistaminen vahvistaa lähipäiväkotiperiaatetta. Kasvatusta ja koulutuksen toimialalla lähipäiväkotiperiaatteen suuntainen lapsen opinpolun sujuvoittaminen on jo aloitettu varhaiskasvatusta ja perusopetuksen yhteistyönä, alueiden kokonaisuuksien kuvaamisella ja palveluverkkotyönä.

Lähipalveluperiaate turvaa lapselle tutun fyysisen ja sosiaalisen ympäristön, joka tukee hyvinvointia ja kasvua. Sujuvat siirtymät ja yhteistyö siirtymävaiheissa tukevat varhaiskasvatusta sekä esi- ja perusopetuksen toimintakulttuurien yhtenäistämistä.

Vuoden 2019 talousarvioon on varattu määräraha selvityshenkilön palkkaamiseen. Selvityksessä kartoitetaan mahdollisuudet siirtymä lähipäiväkotimalliin. Talousarvioesityksen mukaisen selvityksen tekeminen vaatii varhaiskasvatusta ja esiopetuksen palvelukäytännön kuvaamista ja suunnitelman tekemistä. Muutos edellyttää palveluverkon tarkastelua ja kehittämistä, jossa huomioidaan yksityinen ja kunnallinen varhaiskasvatusta kokonaisuutena.

Kasvatusta ja koulutuksen toimialan määrärahojen tarkempi kohdentaminen tehdään loppuvuodesta laadittavan käyttösuunnitelman yhteydessä. Käyttösuunnitelman hyväksyy lautakunta.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

11.10.2018

Asia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 388](#)

HEL 2018-003231 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus huolehtii palvelutilaverkon toimivuudesta ja kattavuudesta yhteistyössä käyttäjätoimialojen kanssa. Tavoitteena on käyttäjätoimialojen toiminnallisten linjausten mukainen kokonaistaloudellinen palvelutilaverkko, jonka palvelutilat ovat elinkaartiloudelliset, toimivat, muun-
tojustavat sekä turvalliset ja terveelliset.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa aloitteessa esiin tuodun lähipäiväkotiperiaatteen toiminnallisista linjauksista. Lähipäiväkotimalliin siirtymisen mahdollisuuksien sekä taloudellisten vaikutusten arvioiminen edellyttää palveluverkon tarkastelua ja kehittämistä, jossa huomioidaan yksityinen ja kunnallinen varhaiskasvatus kokonaisuutena. Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus osallistuu tarpeen mukaan selvityksen laatimiseen yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa ja selvittää mahdollisten linjausten mukaisten palvelutilaverkon muutosten vaikutukset kaupungin investointiohjelmaan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.08.2018 § 154](#)

HEL 2018-003231 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Suomenkielinen ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja esiopetus ovat lähipalveluita, joissa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sekä perusopetuksen oppilaaksiottoalueiden yhdenmukaistaminen vahvistaa lähipäiväkotiperiaatteen kokonaisuutta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla lähipäiväkotiperiaatteen suuntainen lapsen opinpolun sujuvoittaminen on jo aloitettu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteisellä keskustelulla, alueiden kokonaisuuksien kuvaamisella ja palveluverkko-työnä.

Vuonna 2017 suomenkielisistä lapsista 30 prosenttia vaihtoi päiväkotia siirtyessään esiopetukseen. Samana vuonna 73 prosenttia esiopetuksessa olleista lapsista jatkoi saman oppilaaksiottoalueen koulussa. Ruotsinkielisessä esiopetuksessa lähes 100 prosenttia jatkoi esiopetuksen jälkeen saman oppilaaksiottoalueen koulussa.

Vuoden 2019 talousarvioon on varattu määräraha selvityshenkilön palkkaamiseen. Selvityksessä kartoitetaan mahdollisuudet siirtyä lähipäiväkotimalliin. Talousarvioesityksen mukaisen selvityksen tekeminen vaatii varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukäytännön kuvaamista ja suunnitelman tekemistä. Muutos edellyttää palveluverkon tarkastelua ja kehittämistä, jossa huomioidaan yksityinen ja kunnallinen varhaiskasvatus kokonaisuutena.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pirjo Pekkala, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 56404
pirjo.pekkala(a)hel.fi

Määrärahojen varaaminen lähipäiväkoti-periaatteen käyttöön ottamiseen Helsingissä 2019

Laaja joukko valtuutettuja on tehnyt aloitteen, että Helsinki selvittää, olisiko mahdollista siirtyä lähipäiväkoti-käytäntöön alkaen vuonna 2019. Selvityksessä pohditaan toteuttamisen erilaisia vaihtoehtoja. Asiaa tarkastellaan niin, että huomioidaan myös perheen erityistilanteesta kuten esimerkiksi vuorotyö, vuoroasuminen jne tarvittavia poikkeamisperusteita.

Tällä aloitteella esitämme, että kaupunki varaa budjetissa määrärahat lähipäiväkoti-periaatteen toimeenpanon aloittamiseksi 2019.

Tausta:

Vahva lähikoulupolku, joka alkaa jo varhaiskasvatuksesta, tukee lasten ja nuorten tasa-arvoista koulutusta ja samalla vahvistaa yhteisöjä kaupunkien sisällä. Lähipäiväkodit ja lähikoulut voivat muodostua yhä enemmän kaupunkien sisälle rakentuvien kylän kaltaisten yhteisöjen keskuksiksi. Ne ovat sekä fyysisiä yhteisiä paikkoja että ihmisten verkostoja.

Lähipäiväkoti on tärkeä myös perheiden arjen sujuvuuden kannalta ja mahdollistaa pienten lasten vanhempien työssäkäyntiä.

Nykyisellään kaupunki pyrkii tarjoamaan päivähoitopaikan perheen toiveiden mukaan ja huomioimaan sisarukset ja liikenteelliset seikat. Mitään velvoittavia kriteerejä kaupungilla ei ole.

Kaupunki tarjoaa alakoulun aloittaville koulupaikan niin sanotusta lähikoulusta, joka määrittyy oppilaaksiottoalueen pohjalta. Tietyin perustein on mahdollista mennä myös muuhun kuin lähikouluun. (<https://www.hel.fi/helsinki/fi/kasvatus-ja-koulutus/perusopetus/oppilaaksiotto/>)

Lähipäiväkoti-aloitteen allekirjoittajat ovat esittäneet, että kaupunki selvittää vuoden 2018 aikana, mitä tarkoittaisi ja vaatisi, jos kaupunki jatkossa olisi velvoitettu tarjoamaan päivähoitopaikat lähikouluperiaatteella eli samoja oppilaaksiottoalueita noudattaen kuin perusopetuksessa tehdään. Lähes kaikilla peruskoulujen oppilaaksiottoalueilla on useita päiväkotia, joten oppilasaluepohjaisen lähipäiväkoti-paikan osoittaminen olisi mahdollista toteuttaa joustavasti näiden päiväkotien välillä.

Lähipäiväkotiperiaatteeseen siirtyminen poistaisi myös turhat ja lapsia kuormittavat päiväkotien vaihtotarpeet esikouluun siirryttäessä. Nykyisellään useat lapset joutuvat vaihtamaan päiväkotia esikoulun alkaessa, koska esikoulua käydään jo nyt koulupolkua silmälläpitäen oman oppilasalueen päiväkodissa. Jos lapsi on ollut aiemmin muun alueen päiväkodissa, tästä nivelvaiheesta tulee lapselle turha ja kuormittava siirtymä.

Helsingissä 14.03.2018

Torsti Pilvi (1 + 13)

Jalovaara Ville

Haatainen Tuula

Heinäluoma Eveliina

Sevander Tomi

Aro Katju

Holopainen Mari

Stranius Leo

Peltokorpi Terhi

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 14.03.2018

Talousarvioaloite

Said Ahmed Suldaan

Malin Petra

Ohisalo Maria

Vepsä Sinikka

Kousa Tuuli

Valtuutettu Eveliina Heinäluoman ja 10 muun valtuutetun talousarvioaloite Myllypuron metrokorttelin kehittämisen suunnittelun käynnistämisestä

HEL 2018-003232 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki varaa vuoden 2019 talousarviovalmistelussa metrokorttelin suunnittelua varten tarvittavat määrärahat.

Aloitteesta on saatu 21.8.2018 kaupunkiympäristölautakunnan ja 16.8.2018 liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunnan lausunto. Lausunnon valmistelussa on otettu huomioon elinkeino-osaston näkökulmat.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Myllypuron toimitilakaava on toimintojensa osalta edelleen ajan tasalla. Voimassa oleva asemakaavamerkintä KTY metro-aseman ympäristössä on varsin joustava ja sallii toimistorakennukset sekä terveydenhuollon, opetuksen, kulttuuripalvelujen ja ympäristöhäiriötä tuottamattoman pienteollisuuden rakennukset. Asemakaavalla ei ole siitä syystä päivitystarvetta.

Merkittävä osa Myllypuron keskustan toimitilakaavasta on joko toteutunut, suunnitteilla tai rakenteilla. Suunnitteilla olevien ja jo toteutuneiden hankkeiden myötä metroaseman lähiympäristöön on ollut viime aikoina paljon voimassa olevan kaavan mukaista kiinnostusta viime aikoina. Huomattavasti kasvavien työpaikka- ja opiskelupaikkamäärien myötä Myllypuron keskuksen palvelujen, mm. kaupallisten- ja liikuntapalvelujen kysynnän odotetaan kasvavan huomattavasti.

Kaupungin tehtävänä on luoda edellytyksiä toimitilojen syntymiselle mm. asemakaavoituksen keinoin, mutta ei rakentaa niitä itse yritysten käyttöön. Pääsääntöisesti toimisto- samoin kuin muut toimitilat rakennetaan kysyntälähtöisesti eli silloin, kun kohteen vuokralaisyriykset ovat jo tiedossa. Rakennuttajina toimivat useimmiten rakennusliikkeet tai kiinteistösijoittajat. Myllypuron kehittämisen kannalta on tärkeä jatkaa alueella tapahtuvan opetus-, innovaatio- ja yritys yhteistyön kehittämistä ja sitä kautta myötävaikuttaa myös metrokortteleiden toteutumiseen.

HKL toteutti Myllypuron metroaseman peruskorjauksen vuosina 2014-2016 ja metroaseman palvelutasoa nostettiin mm. lisäämällä hissi- ja liukuporrasyhteyksiä. Asemalla ei metroliikenteen näkökulmasta ole tarvetta kehittämistoimille lähitulevaisuudessa. HKL:n näkökulmasta

Myllypuron metroasemakorttelin kehityshankkeen suunnittelun rahoituksen tulisi tulla hankkeeseen ryhtyvältä. HKL:llä ei ole tällä hetkellä suunnitelmia lähteä kehittämään metroasemakorttelia.

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon mukaan, mikäli kortteleihin olisi tulossa jokin sellainen alueelle sopiva hanke, joka edellyttää asemakaavan muutosta, valmistellaan kaavamuutos sen pohjalta ja tarkistetaan samalla ympäröivien alueiden liikenne- ja pysäköintijärjestelyt. Kaavamuutoksen yhteydessä tulisi ottaa huomioon myös metroaseman ja metroliiikenteen läheisyys ja siitä mahdollisesti aiheutuvat melu- ja tärinähaitat ympäristölle sekä taata metroliiikenteen häiriötön toiminta. Erillistä määrärahaa kaavamuutoksen laatimiseen ei tarvita.

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

[Kaupunkiympäristölautakunta 21.08.2018 § 382](#)

HEL 2018-003232 T 00 00 03

Hankennumero 5264_167

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Myllypuron metroasemalla on voimassa asemakaava vuodelta 2004. Siinä koko Kehä I:n ja Myllypurontien–Alakiventien välinen alue suunniteltiin kokonaisuutena, jossa on varaukset laajoille toimitilakortteleille. Samana vuonna tuli voimaan Myllypuron ostoskeskuksen uudistava asemakaava. Vuonna 2009 Kehä I:n itäpuolella tuli voimaan asemakaava, jossa asunto- ja toimitila-alueita laajennettiin.

Vanha Paragonin painotalo muutettiin liikuntapalvelujen monitoimihalliksi – Liikuntamylyksi 2000-luvun alussa ja on tällä hetkellä erittäin tehokkaassa käytössä. Asemakaavojen mukaisesta toimitilarakentamisesta on toteutunut Myllypuron terveysasema vuonna 2012. Tänä vuonna toteutuu Metropolian ensimmäinen vaihe ja vuonna 2019 toinen vaihe. Metropoliasa tulee olemaan noin 6 000 opiskelijaa.

Kaupunkiympäristölautakunta myönsi 26.9.2017 Verkkokauppa.com Oyj:lle voimassa olevan asemakaavan mukaisen suunnitteluvaramuksen Myllypurontien eteläpuolelle (tontit 45166/1 ja 45167/1 sekä Alakivenkujan ja Jauhokivenkujan alueet). Kyseisten toimitilatonttien rakennusoikeus on yhteensä 44 000 k-m².

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017 linjataan, että ”Myllypuroon ammattikorkeakoulu Metropolian yhteyteen muodostetaan kansainvälisesti kiinnostava rakennusalan kampus, jossa koulutetaan ammattikorkeakoulutason ja toisen asteen ammattilaisia.” Toisen asteen rakennusalan koulutukselle on kaavailtu tilaa metroaseman läheisiltä toimitilatonteilta. Toteutuessaan hankkeen koko tulisi olemaan useita tuhansia kerrosneliömetrejä.

Myös Myllypuron kerrostaloalueelle, lähelle metroasemaa, on kaavoitettu viime vuosina runsaasti täydennysrakentamista. Ostoskeskuksen lähiympäristön kaavamutoksen yhteydessä 2000-luvun alussa kaavoitettiin noin 50 000 k-m² asuntorakentamista. Myllymatkantie 6 ja Myllypurontie 22:n ja Yläkiventie 2, 4, 5 ja 8:n vuonna 2015 voimaan tulleiden asemakaavamutosten myötä kaavavaranto kasvaa yhteensä 30 000 k-m². Vielä vireillä ovat Tuulimylyntie 3:n ja Myllymatkantie 1:n asemakaavamutokset.

Myllypurontielle on laadittu katusuunnitelmat metroaukiolle, Myllyruuhentolulle sekä Myllypurontielle välille Kehä I–Kiviparantie. Nämä on tarkoitus toteuttaa Metropolian hankkeen valmistumisen yhteydessä.

Nykyisessä asemakaavassa on joitakin liikenne- ja pysäköintijärjestelyjen tarkistustarpeita. Nämä eivät kuitenkaan ole tällä hetkellä ajankohdaisia vaan kannattaa tehdä vasta siinä yhteydessä, jos metroradan päälle tuleva rakentaminen muutoinkin edellyttää kaavamutosta.

Merkittävä osa Myllypuron keskustan toimitilakaavasta on joko toteutunut, suunnitteilla tai rakenteilla. Suunnitteilla olevien ja toteutuneiden hankkeiden myötä metroaseman lähiympäristöön on ollut paljon voimassa olevan kaavan mukaista kiinnostusta viime aikoina useilta tahoilta. Huomattavasti kasvavien työpaikka- ja opiskelupaikkamäärien myötä Myllypuron keskuksen palvelujen, mm. kaupallisten- ja liikuntapalvelujen kysynnän odotetaan kasvavan huomattavasti.

Myllypuron toimitilakaava on toimintojensa osalta edelleen ajan tasalla. Voimassa oleva asemakaavamerkintä KTY metroaseman ympäristössä on joustava. Se sallii toimistorakennukset sekä terveydenhuollon, opetuksen, kulttuuripalvelujen ja ympäristöhäiriötä tuottamattoman pienteollisuuden rakennukset. Asemakaavalla ei ole siitä syystä päivitystarvetta. Mikäli kortteleihin olisi tulossa jokin sellainen alueelle sopiva hanke, joka edellyttää asemakaavan muutosta, valmistellaan kaavamutoksen pohjalta ja tarkistetaan samalla ympäröivien alueiden liikenne- ja pysäköintijärjestelyt. Erillistä määrärahaa kaavamutoksen laatimiseen ei tarvita.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Laura Hietakorpi, arkkitehti, puhelin: 310 37047
laura.hietakorpi(a)hel.fi
Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi

[Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.08.2018 § 115](#)

HEL 2018-003232 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

HKL näkee alueen kehittymisen hyvänä asiana ja toteaa myös nykyisen asemakaavan olevan sopiva joukkoliikenteen tarpeisiin Myllypuron alueella.

HKL toteutti Myllypuron metroaseman peruskorjauksen vuosina 2014-2016 ja metroaseman palvelutasoa nostettiin mm. lisäämällä hissi- ja liukuporrasyhteyksiä. Asemalla ei metrolinnoituksen näkökulmasta ole tarvetta kehittämistoimille lähitulevaisuudessa.

HKL:n näkökulmasta Myllypuron metroasemakorttelin kehityshankkeen suunnittelun rahoituksen tulee tulla hankkeeseen ryhtyvältä. HKL:llä ei ole suunnitelmia lähteä kehittämään metroasemakorttelia eikä HKL ole varautunut siihen investointisuunnitelmissaan vuosille 2019-2028.

Asemakaavoituksessa tulee ottaa huomioon metroaseman ja metrolinnoituksen läheisyys ja siitä mahdollisesti aiheutuvat melu- ja värinä Haitat ympäristölle sekä taata metrolinnoituksen häiriötön toiminta.

Mahdollisen laajentamisen toteutuksessa on huomioitava metroliikenteen asettamat merkittävät rajoitukset rakentamiselle ja suunnittelulle.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Anne Mannerkorpi, Isännöitsijä, puhelin: 310 35943
anne.mannerkorpi(a)hel.fi

Myllypuron metrokorttelin kehittämisen suunnittelu käyntiin

Myllypuron vetovoima kasvaa entisestään Metropolian ammattikorkeakoulun vuoden 2018 kesällä valmistuvan kampuksen myötä. Kampuksen yhtenä tehtävänä on kiihdyttää myönteistä aluekehitystä vahvistamalla yritystoimintaa ja työpaikkamäärää sekä houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Metroasema on äskettäin uusittu, mutta korttelin ympärillä ja yläpuolella oleva tila odottaa vielä suunnittelun käynnistymistä. Voimassa oleva toimitilakaava vuodelta 2004 ei ole lähtenyt toteutumaan sellaisenaan. Helsingin uusi kaupunkistrategia painottaa täydennysrakentamista ja liikenteen solmukoh- tien varteen keskittyvää rakentamista. Tontille voisi rakentaa tiloja esim. Metropolian startup-yrityksil- le, toimistohotelille, maanalaiselle parkkihallille ja asunnoille.

Esitän, että Helsingin kaupunki varaa vuoden 2019 talousarviovalmistelussa metrokorttelin suunnitte- lua varten tarvittavat määrärahat.

Helsingissä 14.03.2018

Heinäluoma Eveliina (1 + 10)

Sydänmaa Johanna

Vepsä Sinikka

Asko-Seljavaara Sirpa

Torsti Pilvi

Ohisalo Maria

Raatikainen Mika

Ebeling Mika

Haatainen Tuula

Hyttinen Nuutti

Sevander Tomi

Valtuutettu Eveliina Heinäluoman ja 15 muun valtuutetun talousarvioaloite toisen asteen opiskelijoille maksuttomista opiskelun välineistä

HEL 2018-003233 T 00 00 03

Päätösehdotus

Talousarvioaloitteessa esitetään, että kaupunginhallitus selvittää toisen asteen maksuttomien opiskelun välineiden kustannusvaikutukset sekä varaa vuoden 2019 ja tarvittaessa vuoden 2020 talousarviovalmisteluissa maksuttomien opiskelun välineiden määrärahan oppikirjojen, muun oppimateriaalin, työvälineiden ja työaineiden hankkimiseksi lukiota ja ammatillista perustutkintoa suorittaville Helsingin, valtion ja yksityisten ylläpitämien oppilaitosten helsinkiläisille opiskelijoille.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että opetushallitus on selvittänyt lukiosta ja ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia opiskelijoille ja heidän perheilleen (OKM/8/591/2017). Opetushallituksen selvityksessä kerättyjen tietojen perusteella toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäydy ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Opintojen keskeyttämisen taustalla on yleensä opiskelijan henkilökohtaisia syitä.

Yhteiskunnan tarjoamat taloudelliset tukijärjestelmät auttavat osaltaan toisen asteen opiskelijoita kustannusten kattamisessa. Opiskelijan ensisijaiset etuudet ovat opintoraha, asumislisä ja valtiontakaus opintolainaan. Perustoimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, jota haetaan Kelasta. Tarvittaessa opiskelija voi hakea toisen asteen tutkinosta aiheutuviin erityisiin menoihin täydentävää toimeentulotukea kunnan sosiaalitoimesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 19.6.2018 kokouksessaan veloit-
tanut kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa etsimään ratkaisuja, jotta taloudelliset syyt eivät ole este opiskelulle lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa. Lisäksi on etsittävä keinoja oppimateriaalikustannusten kompensoimiseen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on puututtu asiaan opiskeluhuollollisin keinoin kouluttamalla kuraattoreita sekä lisäämällä tiedotusta

11.10.2018

opiskelijoille erilaisista tukimahdollisuuksista opiskelun aiheuttamiin kustannuksiin. Oppimateriaalin lainaamista ja kierrättämistä tehostetaan oppilaitoksissa sekä hyödynnetään digitaalisia oppimateriaaleja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan määrärahojen tarkempi kohdentaminen tehdään loppuvuodesta laadittavan käyttösuunnitelman yhteydessä. Käyttösuunnitelman hyväksyy lautakunta.

Esittelijä

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Helsinki tulee esittämään valtiolle, että pääkaupunkiseudusta tehtäisiin maksuttoman toisen asteen koulutuksen kokeilualue.

Lisätiedot

Kaupunginhallitus katsoo edellä olevan riittäväksi selvitykseksi asiassa.

matti.malinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277

Päätöshistoria

[Kasvatus- ja koulutuslautakunta 28.08.2018 § 168](#)

HEL 2018-003233 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on käsitellyt 19.6.2018 kokouksessaan toisen asteen koulutuksen maksuttomuutta sekä ottanut kantaa opiskelun välineiden aiheuttamiin kustannuksiin Helsingin kaupungille.

Yhteenvedo Opetushallituksen selvityksestä

Opetushallitus on selvittänyt lukiosta ja ammatillisesta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia opiskelijoille ja heidän perheilleen (OKM/8/591/2017). Opetushallituksen selvityksessä kerättyjen tietojen perusteella toisen asteen koulutuksesta välittömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäyty ensisijaisena koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Opintojen keskeyttämisen taustalla on yleensä opiskelijan henkilökohtaisia syitä. Silloinkin kun opinnot keskeytyvät taloudellisista syistä, ei voida yksiselitteisesti päätellä, onko kyseessä koulutuksesta välittömästi syntyvistä kustannuksista johtuva

taloudellinen tilanne vai esimerkiksi perheen tai opiskelijan yleisestä taloudellisesta tilanteesta tai taloudenhallinnan ongelmista.

Opetushallituksen selvityksessä lukiolaiset jaettiin taloudellisen tilanteen mukaan kolmeen ryhmään. Yhteensä 35 prosentilla lukiolaisista tai heidän perheistään oli taloudellisia vaikeuksia. Heistä 17 prosentilla, eli yhteensä kaikista lukiolaisista 6 prosentilla, oli merkittäviä taloudellisia vaikeuksia. Lukiolaisista 65 prosenttia piti lukionkäynnin kustannuksia kohtuullisina, eikä heillä tai heidän perheillään ole taloudellisia vaikeuksia.

Suomen ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry on toteuttanut vuosina 2015 ja 2017 Amisbarometri-kyselyn. Kysely on valtakunnallinen ja siihen vastasi 9 638 opiskelijaa vuonna 2017. Amisbarometrissa on selvitetty muun muassa, kuinka paljon rahaa opiskelijat ovat käyttäneet opiskelussa tarvittaviin materiaaleihin ja välineisiin opintojensa aikana. Vuonna 2017 alle 20-vuotiaiden opiskelijoiden vastausten perusteella 0-200 euroa opiskelumateriaaleihin ja -välineisiin oli käyttänyt 57 % vastaajista ja 200-700 euroa 38 % opiskelijoista. Yli 700 euroa (korkein annettu vastausvaihtoehto) opiskelumateriaaleihin ja välineisiin oli käyttänyt 5 % vastaajista.

Yhteiskunnan tarjoamat taloudelliset tukijärjestelmät auttavat osaltaan toisen asteen opiskelijoita kustannusten kattamisessa. Opiskelijan ensisijaiset etuudet ovat opintoraha, asumislisä ja valtiontakausta opintolainaan. Perustoimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, jota haetaan Kelasta. Tarvittaessa opiskelija voi hakea toisen asteen tutkinosta aiheutuviin erityisiin menoihin täydentävää toimeentulotukea kunnan sosiaalitoimesta.

Oppimateriaalin lainaaminen ja kierrättäminen

Lukion ja ammatillisen koulutuksen oppikirjojen ostaminen uutena tai käytettynä on hyvin organisoitu valtakunnallisen Jamera Oyn kautta. Valikoimaan kuuluvat myös laskimet, opiskelutarvikkeet ja digituotteet. Jameran toimipisteitä on Helsingissä kaksi ja tuotteita voi ostaa myös verkkokaupasta. Jameran etu opiskelijalle on siinä, että se ostaa käytettyjä oppikirjoja takaisin ympäri vuoden. Suomen Lukiolaisten Liiton laskelman mukaan opiskelija voi säästää oppikirjakustannuksissaan 500-700 euroa, jos hän hankkii kaikki oppikirjat käytettyinä. Lisäksi osassa lukioita opiskelijakunnat järjestävät jaksojen vaihtuessa kirjatoreja. Opiskelijat myös kierrättävät oppilaitoksen sisällä ja kaveripiirissä oppikirjoja keskenään.

Yksi ratkaisu voisi olla kehittää kirjastojen palveluja siten, että niistä voisi lainata lukion oppikirjoja. Haasteena tässä on oppikirjojen suuri määrä, jotta niillä voitaisiin tyydyttää lukiolaisten kurssikirjatarpeet huo-

mioiden myös ruotsinkielinen oppimateriaali. Lisäksi lukion oppikirjojen kysyntä on hyvin kausiluonteista ja neljän viikon laina-aika ei palvele lukiolaisten tarpeita. Monet oppikirjat ovat samalla myös harjoituskirjoja, jolloin opiskelijat tekevät tehtäviä suoraan kirjoihin. Mikäli oppikirjojen käytössä edellytettäisiin yhteneväisyyttä, häviäisi tällöin opettajien pedagoginen vapaus valita oman oppiaineensa oppimista parhaiten tukevat oppimateriaalit. Monet opettajat käyttävät tällä hetkellä opetuksessaan rinnakkain kirjoja sekä sähköisiä materiaaleja.

Mikäli oppikirjojen lainaaminen tapahtuisi oppilaitoksissa, edellyttää se lisähenkilöstön palkkaamista lainausjärjestelmän ylläpitämiseen sekä materiaalin kuljettamiseen ja jakamiseen.

Opiskelun välineiden aiheuttamat kustannukset Helsingin kaupungille

Alla esimerkkilaskemat, joissa molemmissa mukana kaupungin, yksityisten sekä valtion oppilaitosten helsinkiläiset ensimmäisen vuoden opiskelijat (kotikunta väestörekisterissä Helsinki). Lukiokoulutuksen kustannukset on laskettu 2500 euroa/opiskelija ja ammatillisen koulutuksen kustannukset 1000 euroa/opiskelija. Kustannusarviot perustuvat Opetushallituksen julkaisuun, Toisen asteen koulutuksen koulutuskustannuksia koskeva selvitys. Opiskelijamäärät on poimittu Tilastokeskuksen aineistosta vuodelta 2016. Lukio-opiskelijoista on poistettu aikuisluukioiden opiskelijat. Ammatillisen koulutuksen osalta kohderyhmä on rajattu 16–20 -vuotiaisiin Opetushallituksen selvityksen mukaisesti.

Helsinkiläiset opiskelijat

Lukio-opiskelijoita on 3590, joista

- 3259 opiskelee Helsingissä ja
- 95 muualla.

Yhteensä 3590 x 2500 euroa on 9 miljoonaa euroa.

Amm. opiskelijoita 2456, joista

- 1993 opiskelee Helsingissä ja
- 463 muualla.

Yhteensä 2456 X 1000 euroa on 2,5 miljoonaa euroa.

Kustannukset helsinkiläisille 11,5 miljoonaa euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että mikäli päätös maksaa opiskelun välineet koskisi ainoastaan helsinkiläisiä nuoria (kotikunta Helsinki), asettaisi se opiskelijat epätasa-arvoiseen asemaan oppilaitoksissa. Päätöstä tehtäessä on huomioitava myös ulko-

paikkakuntalaiset opiskelijat, jotka opiskelevat Helsingissä sijaitsevilla oppilaitoksissa. Alla kustannuslaskelma perustuen Tilastokeskuksen 2016 aineistoon.

Ulkopaikkakuntalaiset opiskelijat

- 2755 lukioissa 6,9 miljoonaa euroa
- 1072 amm. oppilaitoksissa 1 miljoonaa euroa.

Kustannukset ulkopaikkakuntalaiset yhteensä 7,9 miljoonaa euroa.

Kaikki kustannukset yhteensä 19,4 miljoonaa euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että mikäli Helsingin kaupunki varautuu maksamaan kaikille helsinkiläisille nuorille sekä Helsingissä opiskeleville nuorille toisen asteen maksuttoman koulutuksen, ovat kustannukset 19,4 miljoonaa vuosittain.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtakunnallisten ratkaisujen etsimistä nuorten koulutuksen turvaamiseksi. Yksi näistä on valtion budjettiriihessä keväällä tehty päätös maksaa vähävaraisille opiskelijoille opintotuen yhteydessä 46 euroa kuukaudessa oppimateriaalilisää. Oppimateriaalilisää tullaan opetusministeriön mukaan maksamaan yksin asuville 16- ja 17-vuotiaille sekä vanhempinsa luona asuville alle 20-vuotiaille, mikäli vanhempien yhteenlasketut tulot ovat alle 40 950 euroa vuodessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 19.6.2018 kokouksessaan veloit-
tanut kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä sosiaali- ja ter-
veystoimialan kanssa etsimään ratkaisuja, jotta kenenkään opiskelu lu-
kiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa ei jää kiinni taloudellisista
syistä. Lisäksi on etsittävä keinoja oppimateriaalikustannusten kompen-
soimiseen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla asiaan tartutaan opis-
keluhuollollisin keinoin kouluttamalla kuraattoreita sekä lisäämällä tie-
dotusta opiskelijoille erilaisista tukimahdollisuuksista opiskelun aiheut-
tamiin kustannuksiin. Oppimateriaalin lainaamista ja kierrättämistä te-
hostetaan oppilaitoksissa sekä hyödynnetään digitaalisia oppimateriaa-
leja.

Lapsivaikutusten arviointi

Opetushallituksen selvityksen mukaan toisen asteen koulutuksesta vä-
littömästi aiheutuvat kustannukset eivät yleensä näyttäytyä ensisijaise-
na koulutuksesta eroamisen syynä tai kouluttautumisen esteenä. Vas-
taavaa selvitystä helsinkiläisten nuorten tilanteesta ei ole tehty. Joka ta-
pauksessa opiskelussa tarvittavan taloudellisen tuen tarve koskee kui-
tenkin vain osaa helsinkiläisistä nuorista, ei koko ikäluokkaa.

Mikäli jokaiselle helsinkiläiselle nuorelle sekä Helsingissä sijaitsevissa oppilaitoksissa opiskeleville nuorille osoitetaan erillinen määräraha opiskelun välineisiin, miten voidaan varmistaa se, että nuori käyttää määrärahan kyseiseen tarkoitukseen.

Yhteishaun yhteydessä on keskeistä tiedottaa lukio-opintojen ja ammatillisen koulutuksen todellisista kustannuksista ja siitä, että opiskelun välineisiin on mahdollista saada tukea. Perheen taloudellinen tilanne ei saa määritellä nuoren koulutusvalintaa peruskoulun jälkeen.

Yksi keskeinen näkökulma toisen asteen koulutuksen kustannuksiin on lapsilisän loppuminen 17-vuotiaana. Kasvatus ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että valtakunnan tasolla tulisi tarkastella lapsilisän mahdollista jatkamista 19 ikävuoteen saakka.

Käsittely

[28.08.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan](#)

Esittelijä muutti ehdotustaan Ville Jalovaaran vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:

Ville Jalovaara: Poistetaan otsikon "Oppimateriaalin lainaaminen ja kierrättäminen" alla olevan kolmannen kappaleen viimeinen lause: "Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että oppilaitosten perustehtävänä ei ole toimia oppikirjojen jakelijana."

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

[14.08.2018 Pöydälle](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ulla Juhanko, koulutussuunnittelija, puhelin: 310 86469
ulla.juhanko(a)hel.fi

Arja Kukkonen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja, puhelin: 310 86850

arja.kukkonen(a)hel.fi

Toisen asteen opiskelijoille maksuttomat opiskelun välineet

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä on jättänyt ryhmäaloitteen maksuttomista opiskelun välineistä toisen asteen opiskelijoille Helsingissä. Helsingin tulisi hankkia opetuksen edellyttämät oppikirjat muun oppimateriaalin, työvälineet ja työaineet opiskelijoilleen.

Esitän, että kaupunginhallitus selvittää toisen asteen maksuttomien opiskelun välineiden kustannusvaikutukset sekä varaa vuoden 2019 ja tarvittaessa vuoden 2020 talousarviovalmisteluissa SDP:n ryhmäaloitteessa esitetyn maksuttomien opiskelun välineiden määrärahan oppikirjojen, muun oppimateriaalin, työvälineiden ja työaineiden hankkimiseksi lukiota ja ammatillista perustutkintoa suorittaville Helsingin, valtion ja yksityisten ylläpitämien oppilaitosten helsinkiläisille opiskelijoille. Maksuttomuuteen siirtyminen voi tapahtua portaittain, mutta niin että vuonna 2020 talousarviossa aloitteessa esitetyt toimenpiteet on toteutettu.

Helsingissä 14.03.2018

Heinäluoma Eveliina (1 + 15)

Aro Katju

Jalovaara Ville

Mohamed Abdirahim

Asko-Seljavaara Sirpa

Malin Petra

Harjanne Atte

Torsti Pilvi

Rantanen Tuomas

Anttila Maija

Vepsä Sinikka

Ohisalo Maria

Haatainen Tuula

Hernberg Kaisa

Holopainen Mari

Vuorjoki Anna